

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) Jélem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) Jélemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

RÁKOSI MÁTYÁS:

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége új lapot nyit meg a fiatal magyar nemzedék történetében

Népünk szeretett vezérének iránytmutató beszéde a DISz I. kongresszusán

Szombat reggel a MEMOSZ új Dózsa György-úti székházának nagytermében megkezdődött a magyar ifjúság, egész dolgozó népünk ünnepe, a Dolgozó Ifjúság Szövetsége első kongresszusa. A teremben a díszmelnvény fölött a következő fejrát: „Előre, a Párt zászlaja alatt a béke harcok védelmére, a szocializmus építéséért!” Alatta az ifjúság nagy tanítómestereinek, Lenin, Sztálin és Rákosi Mátyásnak színe, képe mosolyog a küldöttekre. Rákosi Mátyás képe alatt fehér alapon az egészséges magyar ifjúság

új jelvényének felnagyított mását helyezték el. A terem két oldalán nemzetiszínű zászló között a magyar ifjúság, a kommunizmus ügye nagy mártírjainak képe tekint le azokra a fiatalokra, akik számára a Szovjet Hadsereg meghozta a szabadságot. Köröskörül az erkélyen két alapon, fehérbetűs feliratok jelzik a nagy nap jelentőségét, eszméit tartalmát. A fiatal küldöttek mozgalmi indulókat énekelték, majd a kongresszus résztvevői rázendítettek a DIVSZ-indulóra.

cze Józsefet, a MINSz Borsod-Abaúj-Zemplén megyei titkárát, Bodor István örvetetőt, Hollós Ervint, a MINSz főtitkárát, Horváth Ede Kossuth-díjas esztétagyóst, Juhász Piroskát, Katona Evát, a „Szabad Ifjúság” felelős szerkesztőjét, Kádás Istvánt, a SZIT főtitkárát, Kálai Róbertet, a MINSz győrmegyei titkárát, Kiss Terézt, az agrártudományegyetem elnöklőjét, Kónya Albert műgyógyász tanárt, Korpós Ionát, a jászkiugéri géppalotás évmunkás traktoristát, Lédeczi Erzsébet éltanulót, Lenkei László rendőrt (Fejér megye), Olaj Magda XIV. kerületi MINSz titkárát, Petrák Lajost, a Rákosi Művek SZIT titkárát, Perjesi László örnagyot, Szűcs Lajost, a MINSz elnökét, Szabó Károlyt, a MEFESZ főtitkárát, Sós Imre színművészeti főiskoláért, Tamás Erzsébetet, a MINSz külügyi osztályának li vezetőjét, Várpai Ferencet, a MINSz szervezési titkárát, Várhegyi Györgyöt, a diákszövetség főtitkárát és Veres Juliát, a MINSz szatmarmegyei titkárát. A javaslat felolvasása után, a küldöttek egy emberként emelkedtek fel helyükről és hatalmas éljenzés és taps közepette az elnökesség elfoglalta helyét. Ezután Hatvani Magda javaslatot tett a mandátumvizsgáló bizottság tagjaira, majd a magyar ifjúság békehatárféltája üdvözölte a kongresszust. Az üdvözlés után Szűcs Lajos, a MINSz elnöke tartotta meg beszámolóját.

re, az ifjúsági szervezet is csak úgy tudja feladatát sikerrel elvégezni, ha a Párt által megadott útvonalon halad előre. A Központól az alapszervezetig mindenütt következetesen érvényesülnie kell Párjunk vezetésének. Csak ez biztosíthatja hogy a DISz az a legyen, amivé lennie kell, a szocialista építés ifjúságunknak és harcosainak szervezete, tévé, a szocialista építésvezető Párt legfontosabb tartalékává, utánpótlásának legfontosabb nevelőjévé.

— Szövetségünk legdicsőbb feladata és kötelessége, hogy a magyar ifjúságot a Párt, a magyar kommunizmus legújabb segítő társává nevelje és szervezze. Szövetségünk alakuló kongresszusán megfogadjuk, hogy soha nem fogunk lemondani a Párthoz való hűségünkben, követni fogjuk a magyar nép vezérének, a magyar dolgozó ifjúság tanítójának, Rákosi Mátyásnak útmutatását — mondotta Szűcs Lajos.

„Éljen a Komszomol!”

A kongresszusi küldöttek ajkán lelkes éljenzésbe csap át az ének, amikor a Komszomol küldöttsége, élén Zinajda Fjodorovnával betér a terembe, „Éljen a Komszomol!... Éljen a Komszomol!” Visszhangzik a terem lelkes tapsától kísérve. A következő pillanatokban újult erővel tör ki a taps, Rónai Sándor, Farkas Mihály, Kádár János, Révai József, Marosán György, Kovács István, Apró Antal, Kiss Károly, Szabó Piroška lépnek a terembe. A kongresszusi küldöttek ajkáról felhangzik: „Éljen a Párt!” Ezután Kádás István, a SZIT főtitkára lép a mikrofon elé, megnyitja a DISz alakuló kongresszusát és felkéri Kék Zoltánt, tegyen javaslatot a kongresszus elnökségére. Kék Zoltán a következő javaslatot tette: „Tiszelt Kongresszus!

A kongresszus elnökségére javasolom a Párt Politikai Bizottsága részéről Farkas Mihályt, Kádár Jánost, Révai Józsefet és Marosán Györgyöt”. Minden egyes név elhangzása után fergeteges taps üdvözi a javaslatot. Az elnökségbe javasolta a kormány részéről Dobi Istvánt, a minisztertanács elnökét, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség részéről Bert Viljamsot. A Komszomol részéről Zinajda Fjodorovát, a Központi Bizottság titkárát, az NDSz részéről Giovanni Berlinguer főtitkárát, Vu-Su-Csieont, a kínai delegáció vezetőjét, továbbá Bacsó Ferencet, Berecz Lajost, Czukor Anna Kossuth-díjas köművest, Donko Zoltánt, az úttörőmozgalom főtitkárát, Gosztonyi Jánost, az EPOSZ főtitkárát, Gerőliezki Jánost, a Rákosi Művek munkaérendremlend lakatosát, Go-

lombó elkeseredés fogadja a mikrofon elé lépő Rákosi Mátyást

Dolgozz! Tanulj! Harcolj! Nevelj!

— Melyek a Dolgozó Ifjúság Szövetségének legfontosabb feladatai? — vetette fel a kérdés. — Nagy szóban lehet teendőinket összefoglalni: Dolgozz! Tanulj! Harcolj! Nevelj! — válaszolt Szűcs Lajos. — A feladatok megvalósításáért folytatott harcunkban — mondotta befejezőben — büszkén valljuk magunkat a forradalmi magyar ifjúság örökösének. A DISz Perjesi, Vasvári, Irányi, a márciusi ifjak harcait folytatja. A mi elődjünk azok a nagyszerű fiatal hősök, akiket a proletár forradalom és a Magyar Kommunista Párt negyedszázados fődalaiban küldelme adott a nemzetnek és akik a munkásoké, a dolgozó nép, a magyar ifjúság felszabadításáért életüket áldozták: Löwy Sándor, Kilián György, Ságvári Endre, Pataki István és társai. Alakuló kongresszusunkon megfogadjuk, hogy igyekezzünk méltóvá nevelni halhatatlan emelkedőkhöz. — Büszkén valljuk magunkat a dicső jénai Komszomol tanítójának is. Alakuló kongresszusunkon megfogadjuk, hogy követelni fogjuk a Komszomol példáját munkánkban, harcban, hősiességben, áldozatvállalásban. Követni fogjuk abban is hogy Lenin és Sztálin szellemében nevezzük ifjúságunkat, megingathatatlanul haladunk azon az úton, amelyet a Magyar Dolgozók Pártja jelöl ki számunkra és a dolgozó magyar ifjúság házaletét a szocialista építés hatalmas seregévé tesszük.

— Népi demokráciánk, Pártunk, nemzetünk legdrágább kincsét: a magyar ifjúságot bízta Szövetségünkire. Legyünk méltók erre a megismerés megbízatására. A Dolgozó Ifjúság Szövetsége megalkujásának ünnepi órájában szálljon kongresszusunk és az egész magyar dolgozó ifjúság hájjá és köszönete szeretett vezérünk és tanítójának felé, aki erős kézzel tartja kezében Lenin és Sztálin zászlóját és vezető berütnket a boldog jövő útján: Rákosi Mátyás elvtárs felé! Szűcs Lajos beszédét sokszor szakította félbe lelkes taps. Ezután a kongresszus résztvevői egyhangú lelkesedéssel elfogadják azt a javaslatot, hogy a kongresszus intézzen táviratot a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség titkárságához. A távirat szövetségének felolvasása után a fiatalok egy emberként pattantak fel helyükről és felszabadult ajkukon a DIVSZ-induló, diadalmas erővel zengett a teremben a világ fiatalainak éneke: „Égy a célunk, a béke”. Tamás Erzsébet előző javaslatot tett, hogy a kongresszus küldjön táviratot Párizsba, a Béke Hívei Világkongresszusa Allandó Bizottságának. A távirat felolvasása után a fiatalok hoszantartó lelkes tapsal fejezték ki, hogy a távirat szövetségével egyetértének. Czukor Anna beszéde után az elnök bejelentette: — Ifjúságunk szeretett vezére, a mi drága Rákosi elvtársunk kíván szólni.

Szűcs Lajos beszéde ifjúságunk felemelkedéséről

Bevezetőben Szűcs Lajos rámutatott arra, hogy a magyar dolgozó ifjúság egészséges szervezeteinek megvalósítása az egész dolgozó nép ügye — az egész dolgozó magyar nép éles fegyvere a szocializmus építésében és a békeért folyó harcban. A nemzetközi helyzet elemzése után így folytatta: — A dolgozó magyar ifjúságot a béke és szeretet érzése tölti el a Szovjetunió és nagy vezére, Sztálin iránt, mert neki köszönhetjük népünk és hazánk felszabadítását, neki köszönhetjük népi demokráciánk nagyerejű vívmányait, a szocialista építés sikereit, a magyar ifjúság új szabad életét s neki köszönhetjük hogy az imperialista provokációkkal szemben meg tudjuk védeni hazánk szabadságát és függetlenségét, ifjúságunk fel-emelkedésének feltételeit. Rámutatott ezután arra a hatalmas útra, amelyet a dolgozó ifjúság és a Párt irányításával és segítségével a felszabadulás óta megtett. A magyar ifjúság nem kizsákmányolt, jogtalan, remény-

volt a Horvath-fasizmus idején — mondotta. — Ifjúságunk számára többé nem probléma, hogy el tud helyezkedni a termelő munkában, hanem az, hogy a számtalan kinnálló és csábító lehetőségek közül melyiket válassza. A magyar dolgozó ifjúság előtt szélesre tárultak a munka, a tanulás, az érvényesülés kapui. A MINSz-szel foglalkozva megállapította, hogy ez a szervezet — bár annak idején hajadás volt a munkához képest, alkalmasjanná vált az új feladatok megoldására. A rétegszervezetek akadályai voltak a dolgozó ifjúság valódi egységének és gátolták a munkásifjúság vezető szerepének érvényesülését. A MINSz ideológiai és szervezeti jaszága következtében nem rendelkezett megfelelő vezérelővel a magyar dolgozó ifjúság széles rétegei felé. A Párt vezetése is sokszor csak közveve, legyengítve érvényesült a MINSzben. Olyan új szervezetre volt szükség amely gyökeresen kilépszabó a MINSz ideológiai és szervezeti fogyatékosáigalt. — Milyen lesz, milyen kell, hogy legyen a dolgozó ifjúság szövetsége?

1. A Dolgozó Ifjúság Szövetsége pártönkivüli tömegszervezet. Tehát mindazoké a dolgozó ifjaké, akik népiükert, hazájukat őszintén szeretik. A kommunista ifjúságra vár az a feladat, hogy a magyar dolgozó ifjúság legzsebésebb tömegeit — a DISz keretében — szocialistává a szocializmus tudatos építőjévé és harcosává, marxista-leninistává nevelje. 2. A Dolgozó Ifjúság Szövetsége olyan pártönkivüli tömegszervezet, amelyben a vezetés a munkásifjúságé. Csak a népi demokráciák vezető osztálya tudja a munkához, az államhoz, a szocialista építéshez való helyes viszonyra nevelni és példamutatóásával vezetni az ifjúság többi rétegeit. Csak a munkásifjúság vezető szerepe tudja biztosítani a DISz összefogását, munkáállamunk vezető pártjával, a Magyar Dolgozók Pártjával. 3. A Dolgozó Ifjúság Szövetsége olyan pártönkivüli szervezet lesz, amelyben minden fokon érvényesül és kell, hogy érvényesüljön a Magyar Dolgozók Pártjának vezető szerepe. Mint ahogy a Párt vezet az élet minden szakaszán népiükert, győzelemért, győzelem-

Tomboló lelkesedés fogadja a mikrofon elé lépő Rákosi Mátyást

— Kedves ifjú barátaim! Kedves elvtársak! — Az egész magyar demokrácia s nem utolsó sorban Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja, örömmel és lelkesedéssel üdvözli a Dolgozó Ifjúság Szövetségének egészséges szervezőit. Ennek a szervezetnek a

létrejötte a mi országunkban új, fiatal, lendületes hadszínpallal erősíti a szocializmust építők nagy taborát, azt a 800 milliós békefrontot, melynek élén felszabadítóink, a hatalmas Szovjetunió és mindannyiunk szeretett vezére, az ifjúság nagy barátja és nevelője, a bölcs Sztálin áll.

Az ifjúság széles fronton törhet a szocializmus céljai felé

(„Eljen Sztálin! Hurrá!” Tom-boló lelkesedéssel felállva ün-neplik a fiatalok a világ dol-gozóinak nagy vezérét. Majd „Sztálin-Rákosi!” — vissz-hangzik percekig. Többen köz-bekialtanak: „Drága, szeretett Sztálin elvtárs!” — „Hurrá!” — hangzik az ifjak ajkáról.)

— A mi dolgozó ifjúságunkat eddig részben szervezeté-nek lazasága akadályozta ab-ban, hogy példaképének, a dí-cső Komszomolnak mintájára elvégezhesse feladatát: Pártunk vezetésével szervezze és egye-sítse az egész serdülő nemzedé-ket, megkönnyítse az új nem-zedék szocialista nevelését, a fiatal tartalékok kiképzését és mindenütt, munkában, tanulá-sban, fegyelemben példával jár-jon elől. Ez a szervezeti aka-dály a mostani kongresszussal elhárul s a magyar ifjúság most már széles fronton, aka-dálytalanul törhet előre azon az úton, mely a szocializmus

nagy céljainak megvalósításá-hoz vezet.

— Az ifjúsági egység meg-valósításának egyik döntő ösz-szeteveje volt az a felismerés, hogy a fiatalság legkülönböz-zőbb rétegei az utolsó esztendő-k folyamán saját tapasztalataik alapján győződtek meg arról, hogy népi demokráciánk s benne nagy Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártjának minden lé-pését a dolgozó nép szeretete és érdeke vezeti, hogy Pártunk ezeket az érdekeket nemcsak felismeri, de sikerrel küzd ér-tük. E küzdelemnek folyamán nemcsak egyik akadályt a más-ik után győzi le, de szétzúzza mindazokat a béklyókat, mely-ek eddig a dolgozó ifjúság szabad fejlődését gátolták. Ezért csatlakozott egyre foko-zódó lelkesedéssel Pártunk ve-zetéséhez az a magyar ifjúság, amelyet öt-hat esztendővel ez-előtt olyan alaposan kikezdett a sovíniszta, sőt fasiszta fekély.

— A Dolgozó Ifjúság Szövet-ségének bőven akad munkája. Ezekről a feladatokról részle-tesen szót Pártunk Központi Vezetőségének a kongresszus-hoz intézett levele. Közülök négy olyan kérdést akarok érteni, mely népi demokrá-ciónk napirendjén van s mely-nek jó megoldásától függ, hogy fejlődésünk, benne a fiatal dol-gozó nemzedék fejlődése, gyor-suló iramot vesz-e, vagy meg-lassul, sőt megtorpanhat.

— Az első kérdés a régi, megvert kapitalista rend szel-lemének, gondolkodásmódjá-nak, szokásainak hatalma — és mindjárt hozzá tehetem — gátló hatása fejlődésünkre. Sztálin elvtárs mondotta: „A harc a régi és az új, az elhaló és az újonnan születő között, ez fejlődésünk alapja.”

— Hogy a régi, az elhaló mi-lyen, azt Lenin 30 esztendővel ezelőtt így magyarázta a Kom-szomolnak:

Büszkeséggel tekintünk az új nemzedékre

„A régi társadalom azon az elven alapult, hogy vagy te rabolod ki a másikat, vagy a más-ik rabol ki téged, vagy te dol-gozol a másik számára, vagy az dolgozik a te számára, vagy rabszolgatartó vagy, vagy pe-dig rabszolga.” Lenin azt is megmagyarázta, hogy ez a régi világ, a veresége után is száz formában tovább hat és befo-lyásolja még a munkásokat is. Az amerikai munkásokhoz írt levelében azt mondja erről: „Attól, hogy elkezdődött a for-radalom, az emberek nem vál-nak szentekké...”, a burzsoá társadalom tetemét nem lehet kopsorsóba tenni és elátni a földbe. A megölt kapitalizmus itt közöttünk hal meg és indul oszlásnak, miközben megfer-tőzi a levegőt kórokozókka, megmérgezi életünket, a régi-nek, a rothadónak, az elhaló-nak ezer százával és köteléké-vel ragadja meg az újat, a fris-et, a fiatal, az elevent.”

— Nagy tanítónk, Sztálin elvtárs, ugyanerről a kérdésről ezt mondja: „A régi szokások és szabályok, hagyományok és előítéletek, melyeket a régi társadalomtól örököltünk, a szocializmus legveszedelmesebb ellenségei. Ezek a hagyomá-nyok és szokások a dolgozók millióit megrongosították, a munkában, néha a proletáriátus egész rétegét behálózzák, néha roppant veszélyt idéznek elő, amely magát a proletárdiktatúra létét is veszélyezteti.” Ezért Sztálin elvtárs azt tartja, hogy: „A proletárdiktatúra kor-arában a Párt egyik leglénye-gesebb feladata az idősebb nemzedék átnevelése és az új nemzedéknek a proletárdiktatúra és a szocializmus szelle-mében történő nevelése.”

— Nem vitás, hogy nagy ta-nítónk e megállapítása miránk is vonatkozik. Ezeket a ténye-ket nemcsak mi ismerjük, ha-nem az ellenség is, az elhaló rend megvert hívei és ezen a téren is felveszik velünk a har-cot. Ha mi a munkásság leg-jobbjainak szorgalmára apellá-lunk, úgy ők az elmaradókra, dohogókra, önzőkre, butákra és naplopókra veszik az irányt. Mi szeretettel támogatjuk és neveljük a szocialista munka

elemek ellen nem könnyű és az eredmény nem gyors, mert ezeket a hátulkullogó rétegeket támogatja mindaz a kapitaliz-musból ránkmaradt hagyo-mány, szokás, babona, előíté-let, önzés, amelytől nem men-tes a proletáriátus sem, s mely-et az ellenség igyekszik éle-tben tartani, sőt erősíteni. Azért is szörnyű nehéz, lassú, sok időt, türelmet és fáradságot

— És a harc ezek ellen az

El fogjuk érni, hogy a vallásos tömegek zöme mellett áll

— A másik akadály, mely fej-lődésünket gátolja, szintén a régi örökség, az egyházi reakció. Mi, magyar komunisták jól is-mertük Leninnek a szavait, amelyeket erről a kérdésről a Komszomolhoz intézett. „Igen jól tudjuk — mondotta 30 évvel e-zelőtt Lenin —, hogy Isten nevé-ben a papság beszélt, a földes-urak beszélték, a burzsoázia be-szélt”. De ugyanakkor mi meg-voltunk győződve arról, hogy tü-relemmel, köcsönös megértéssel és főleg a dolgozó nép érdeké-ben kifejtett jó munkánkkal, biztosan el fogjuk érni, hogy a vallásos tömegek zöme mellett áll. Mindjárt hozzá tehetem, nem is csatlakoztunk. Ennek megfelelően olyan megegyezés-re tudunk jutni a protestáns egy-házakkal, mely a magyar nép javára biztosítja az egészséges viszonyt — a népi demokrácia állama és ezen egyházak között.

— A békeívek aláírásánál, en-nél a hatalmas tömegmozgalm-nál, amelyben egy maroknyi ki-vétellel az egész magyar nép hi-tet tett a béke és a demokrácia mellett, nemcsak ott voltak szin-te maradéktalanul a hívők mil-liói, de a lelkészkező, a néppe-összeforrott katolikus papok szá-zai is.

— Akik hiányoztak, akik a béke ellen — és ezzel az imper-ialista háborús gyujtogatók mellett foglaltak állást, azok a magyar katolikus főpapok és rendfőnökök, népi demokráciánk és szocialista felemelkedésünk adáz ellenségei. Ezek a főpapok, akiknek óriási földbirtokaik, sőt bankjaik voltak, melyet elvett tőlük a dolgozó nép. képezik a régi rend utolsó nyílt, szervezett erejét. És mert eltűnt az a reményük, hogy a szétzúzott ma-gyar reakció saját erőivel még egyszer nyeregbe tudjon jutni, most minden számításuk az, hogy a nyugati imperialisták

szörnyű, véres, veszteséges há-ború után visszautalták őket a magyar nép nyakára. Ezért nem esküdtek fel ezek az urak, akik mind hűséget fogadtak Horthy-nak, a Magyar Népköztársaság-ra. Ezért szálltak szembe tunte-tően a magyar bekemogzalom-mal és ezért küzdenek minden nyílt és titkos eszközzel demo-kráciánk megerősödése, szo-

cializmusunk építése ellen. Kül-ön elkeseredett harcot folytat-nak az ifjúság megnyeréséért és azért, hogy megkíséreljék ezt az ifjúságot dolgozó népünk ellen-ségévé tenni.

— A Dolgozó Ifjúság Szövet-ségének egyik feladata, hogy eb-ből a küzdelemből kivegyve részét és gondoskodják róla, hogy az új nemzedék minden tagját népi

„Annak is megvan az ára, hogy békés viszonyok között építünk. Ezek a viszonyok rányomták bé-negyűk, munkánkra, funkcioná-rusainkra és pszichológiájukra. Ez alatt az öt év alatt könnyen-szinte sínekben haladunk előre. En-nek a hatására alatt számos funk-cionáriusunk olyan hangulatba rögözte magát, hogy most már minden simán megy majd, mintha kikapcsolnánk a féköt, amely köz-velentül, átszállás nélkül száguld velünk a szocializmus felé.”

„Ebből a talajból — mondotta Sztálin — hajtott ki az az elmé-let, hogy... minden úgy megy nálunk mint a karikacsapás. Inna-ered bizonyos hajlam a téptenségre, az elernyedésre. Az elernye-désnek ez a pszichológiája, ez a „dolgoz úgy mennek magukról” pszichológia a munkában — ez a békés fejlődés időszakának hátra-nyos omlata.”

„Miért veszélyeznek az ilyen hangulatok?” — kérdi Sztálin elvtárs — „Azért, mert elhomá-lyosítják a munkásszociális látá-sát, megakadályozzák abban, hogy felismerje eljenségeit, álom-ba ringatják hivaikodó beszédek-kei ellenségeink gyengeségéről és aláadásáról a munkásszociális harc-készségét.”

— Ezeket a békés viszonyokat a Bolsevik Párt több mint három esztendőn keresztül új folytatott vé-res, élet-halálharcok árán vívta ki.

igénylő munka az idősebb nem-zedékek átnevelése, mert min-den nehézség, vagy átmeneti kudarc, mely fejlődésünk el-kerülhetetlen velejárója, újja-éleszi e nemzedék soraiban a kétségeket s újra ingadozóvá teszi a kevésbé szilárd eleme-ket.

— Az ifjúság szocialista ne-velése ehhez képest aránylag könnyű. A fiatal nemzedék sok-sok kevesebb régi hagyományt és szokást hoz magával s ezek-nek elhagyását, levelkezését megkönnyíti az, hogy évről-évre nő a mi neveltjeinknek szá-ma, akik nemcsak az iskolá-ban, hanem mindennapi éle-tünkben, saját tapasztalataik alapján győződnek meg róla, hogy a mi rendünk az ő ren-djük, hogy bízton és nyugodtan menethetnek Pártunk vezeté-se alatt a jobb jövő felé. Gon-doljunk a fiatal magyar népi demokrácia sokat ígérő zsenge hajtására, a pompás, lelkes út-törő-mozgalomra, s azonnal vi-lágos előttünk, hogy miért te-kintünk annyi reménnyel és büszkeséggel a szocializmus építése közben a bennünket fel-váltó új nemzedékre.

— Ismétlem: A mi fejlődé-sünk mostani szakaszában a legnagyobb kerékkötőnk, to-vábbhaladásunk egyik legsű-lyesabb gátja a régi tőkés idők-ből örökölt szokások és előíté-letek tömkelege. Ezt kell minél gyorsabban leküzdeni és ebben a küzdelemben óriási szerepet szánunk a mi lelkes, lendületes, önfeláldozó, jövőbe tekintő if-júságunknak. (Taps.)

cializmusunk építése ellen. Kül-ön elkeseredett harcot folytat-nak az ifjúság megnyeréséért és azért, hogy megkíséreljék ezt az ifjúságot dolgozó népünk ellen-ségévé tenni.

— A Dolgozó Ifjúság Szövet-ségének egyik feladata, hogy eb-ből a küzdelemből kivegyve részét és gondoskodják róla, hogy az új nemzedék minden tagját népi

„Annak is megvan az ára, hogy békés viszonyok között építünk. Ezek a viszonyok rányomták bé-negyűk, munkánkra, funkcioná-rusainkra és pszichológiájukra. Ez alatt az öt év alatt könnyen-szinte sínekben haladunk előre. En-nek a hatására alatt számos funk-cionáriusunk olyan hangulatba rögözte magát, hogy most már minden simán megy majd, mintha kikapcsolnánk a féköt, amely köz-velentül, átszállás nélkül száguld velünk a szocializmus felé.”

„Ebből a talajból — mondotta Sztálin — hajtott ki az az elmé-let, hogy... minden úgy megy nálunk mint a karikacsapás. Inna-ered bizonyos hajlam a téptenségre, az elernyedésre. Az elernye-désnek ez a pszichológiája, ez a „dolgoz úgy mennek magukról” pszichológia a munkában — ez a békés fejlődés időszakának hátra-nyos omlata.”

— Ezeket a békés viszonyokat a Bolsevik Párt több mint három esztendőn keresztül új folytatott vé-res, élet-halálharcok árán vívta ki.

köztársaságunk, szocialista ha-zánk odaadó szeretete hassa át. Ebben a harcban erősítse ifjain-kat az a tudat, hogy mellettük áll kemény kezével és bölcs mér-tékletességével a Magyar Dol-gozók Pártja, felemelkedésünk mo-torja. (A kongresszus tagjai fel-állva ünneplik győzelmeink szer-vezőjét, az MDP-t. Eljen a Párt! — kiáltják — Párt és Rákosi! Győzelmes Pártunknak hurrá! — hangzik a kiáltás.) S ne fe-lejtsék el azt sem, hogy a ma-gyarság legjobbjai, Petőfi, Arany, Ady, József Attila dol-gozó népünk felszabadulásának egyik legnagyobb akadályát a papi reakcióban látták. A ma-gyar népi demokrácia és benne a magyar dolgozó ifjúság leg-jobb történelmi tradícióink szel-lemében cselekszik, amikor bá-tan és elszántan veszi fel a har-cot a régi rend e megmaradt utóhadával.

— Szólnom kell a jobboldali szocialdemokratákról, akiknek régi bűnait a népi demokracia eddig nem kérte számon, s akik emiatt felbátorodtak és most, mikor az imperialista háborús gyujtogatok hangosabban eső-retik kardjukat, újra mozgoló-dnak. Ezek a jobboldali szocialde-mokrata vezetők a felszabadu-lást megelőző negyedszázadban Horthynak és reakciójának vol-tak helytartói a munkásság kö-zött. Ők voltak azok, akik tajté-kozva szórták a rágalmat, a mocskot a Szovjetunióra, akik a dolgozók között, a munkásszer-vezetekben felkutatják a kom-munizmust és kiszolgáltatták őket Horthy véres pribékjeinek. Ők voltak a második világhá-borúban minden felszabadító mozgalom kerékkötői. Ők gon-doskodtak arról, hogy a magyar gyárak teljes gőzzel dolgozzanak a német fasiszták háborújára, hogy ne legyen szabotázs, ne le-gyen selejt és az ő besúgásukra vitték a kizsókamarákba, vagy a bűntudószázadok „mozgóvesztő-helyeire”, a forradalmi munká-sokat.

Addig nyuitózzunk, ameddig a takarónk ér

Párt funkcionáriusainak egy részé-ben öt év békés fejlődés ilyen gyorsan emos-a a szörnyű küzdel-mek emléké, és elhomályosította a proletáriátus egy részének tisztán-látását, úgy kézenfekvő hogy ná-lunk ezek a veszélyek még foko-zottabbak. Még fokozottabbak azért mert felszabadulásunkat a azt, hogy viszonylag békében épí-teljük a szocializmust a felsza, hadi ó Szovjet Haderőnek s a Szovjetunió állandó támogatásá-nak és segítségének köszönhetően. Nem lehet elléggé ismételni, hogy minden eredményünk, mindaz, amit hazánk felemelkedésében el-értünk, azért, fejlődött ilyen simán és gyorsan, mert a hatalmas Szovjetunió egyengette előttünk az utat. (Nagy taps.) Ez és csak ez tette lehetővé az új építést és tervgazdálkodás olyan gyors sik-e-reit, amelyek gyakran nemcsak az ellenséget, de még barátainkat is meglepték.

— Viszont ezek a sikerek ná-lunk még gyorsabban felejtették a sz. kadékat és romhajmazt, amelyből 1945 tavaszán kiindul-tunk. Ezeket a sikereket mi ma-gunk nem egyszer túlságosan alá-háztuk, eldicsékedtünk veje és ez-zel mi is hozzájárultunk ahhoz, hogy az a benyomás keletkezett, hogy most, már nagyon-vögyön lakodajom, most már nálunk min-den úgy megy, mint a karikacsapás és ezért elhanyagoltuk, mint Marci Hevesen. (Derűltség.) A mi dolgozó népünk történelme folya-

MINDEN SZEM GABONAERT!

Irta: DOBI ISTVÁN

mán először a olyan viszonyok között, amikor nem győri a mindennapi bejövő falat szörnyű gondja, amikor nem suhog feje fölött a munkanélküliség korbácsa amikor tudja, hogy gyermekkel jövője biztosítva van. Erthe, ha mohón él az új lehetőségekkel és a múlt nélkülözése miatt most azonnal akarja magát kárpóbitni és életemben ruhában türelmetlenül várja meg, amikor szerezni azt, amihez a régi rend alatt nem jutott.

Az ellenség, amely árgus szemekkel figyeli minden gven-génket és szociális rákapcsoló mind hibánkra, elkezdte ezt a hangulatot táplálni. Azok akik 1945-től 46-ban nem győzők a nélkülözést és a pénzromlást a demokrácia nyakába varrni, akik előre hirdették a jó pénz kudarcait, akik szemfényvesztéses propagandának nevezték a hároméves és az ötéves tervek számait, most tükörképpé változtatták. Most azt sugallják, hogy kevés az a 8 százalékos, amely a mi terünk az idén a dolgozók életszínvonalát emelni kívánja hogy arról többet is megengedhetünk magunknak. Egyszóval azt prédikálják, hogy nyujtunkodjunk tovább, mint ameddig a takszónk ér. És vajó-

ban, mire észrevetjük hogy miről van szó, a 8 százalékos helyett amelyet az egész 1950-es esztendőre szántunk, az első öt hónap alatt 17 százalékkal nőtt az éle.színvo-nal. Ez azt jelenti, hogy a fo-gyasztságban, élelmezésben, ruház-kodásban már ott tartunk ahol a terv szerint 1952 tavaszán kellene lenni, viszont a könnyűiparunkat, bár igen gyorsan fejlődik, e-től még közel két év választja el.

Világos, hogy ha így folya-tódik, akkor miután már egyszer mozdított, megesszük a jövőnkét és hozzátehetjük a jövőnkét az ifjúság jövőjét. Ha nem tartunk mértéket, akkor mint rántogatók, megesszük ezt a tyúkot, amely jövőre aranytojást tojnia. (Derűtlenség.) És ötéves tervünk gyárait, üzemait, kufárházait már az idén csemege, vaj és borjúsült formájában elfogyaszthatjuk (de-riűtlenség viharos raps). Sztálin elvtárs húsz évvel ezelőtti gúnyos-n emlegette azokat, akik a szocia-lizmus építésének idejére úgy szerették nézni, mint „az általános üdvösség” meynyel idj-jére (derűtlenség) melytől elvár-ják, hogy lehetővé tegye a „pihe-nés” s „boldog szürcsőt” (de-riűtlenség).

Szembe kell szállni az üdvösségváró hangulattal

A magyar kommunizmus és különösen a magyar ifjúságunk szembe kell szállnia ezzel a hangulattal, melyet az ellenség a ja-omosan és átlátszó célszálalattal, azért, hogy megzavarja szocia-lista építésünk rendjét és tervét. Azoknak a jönduajtú türelmetle-ceknek pedig, akik már most, 1950-ben, követelik az „általános üdvösséget” meg a „boldogság szürcsőt”, eszébe kell jutni, az öt esztendőre megteremtett utat. Rá kell mutatni arra, hogy még nincs egy esztendője, hogy megszűnjen a kenyérjegy hogy akik ma díszó-zsír helyett csemegevaját követel-nek, azok két éve még örültek a margarinnak. (Derűtlenség.)

S rá kell mutatni arra is, hogy a szocializmus építése terv-szerűséget, fegyelmet és áldozat-ot is követel a dolgozó néptől. Minél több munkával verejékel, áldozattal építjük jövőnkét, annál tartósabb lesz, annál drágább lesz mindannyiunk számára. (Lejke-saps.)

Mindjárt hozzá kell tennem, hogy a kisebb-nagyobb hibák dacára a magyar dolgozó nép, csak úgy mint ifjúságunk a fejszaba-dulása óta a legnehezebb feladato-kat is megoldotta. Ránk is vonat-kozik Lenin megállapítása: min-den száz hibánkra, melyről világ-szeret annyi ordítanak a burzsoák és jakájak, a nagy és hősiest te-ri-tek izzereit esnek, amelyek arány-nyal nagyobbak és hősiestebbek, mert

egyszerűek és láthatóak, el-vonnak rejte a gyárnegyedek hátköznapai életébe vagy félre-csúsznak a falvakba, s olyan emberek baj-juk végre, akik oincsenek hozzázok-va ahhoz, hogy minden sikerüket viággá kürtölköljék.

A mi dolgozó népünk zömé-is ezek az egyszerű emberek képe-zik, és számuk az ifjak között is egyre nő. Szó esett már ezen a kongresszuson arról, hogy az egy-séges ifjúsági szövetség létrejöt-tét több mint száz ezer fiatal dol-gozó külön munkafelajánlással ünnepelte és ez csak egy megnyil-vánulása annak a fejlődésnek melyet az új nemzedék fejnyo-mul a szocialista építés frontjá-uk első vonalába.

A Dolgozó Ifjúság Szöve-sége új lapot nyit meg a magyar fiat-al nemzedék történetében. Az od-diigi laza szervezeteket szilárd egység váltja fel. Könnyebb és biztosabb lesz az ifjúság útja a szocializmus építésében, a béke megvédésében, a munka és a ta-nulás frontján. Az új nemzedék, Pártunk vezetése alatt öntudatlan és erőben megnövekedve, most-már egységesen vonul fel a szocia-lizmust építő, 800 millió számjű legyőzhetetlen békétáborba, mely-nek élén ott halad felzabadtörök a hatalmas Szovjetunió és a világ dolgozóinak, az ifjú nemzedéknek szereltek, vezére a nagy, a bölcs Sztálin.

Tomboló lelkesedés fogadja Rákosi Mátyás szavait

Rákosi Mátyás szavait fergete-s viharos taps és éljenzés fogadta. Egymásután váltakoztak az ifjúság alkán az ütemes jelszavak: „Rákosi a vezérünk — szilárd lesz az egységünk”, „Párt és Rákosi!”, „Sztálin—Rákosi!”, „Harcolunk a békéért”, „Sztálinnal a békéért”, „Hurrá!”.

Még tart az éljenzés, de dübö-rög a taps, amikor a fiatalok lép-nek az emelvényre, hogy átadják a DISZ ajándékát a magyar ifjúság bölcs tanítójának. Az ajándék: két íróasztal, felszereléssel, az egyiken Lenin és Sztálin arcképe, a másikon egy beépített szelektor. Hatal-mas virágcsokrot hoznak, amit Rákosi Mátyás mosolyogva ad át Fjodorovának, a Komszomol-kül-döztetés vezetőjének. Az ifjúság ajkán újult erővel tör fel a kiáltás: „Éljen a Komszomol!”.

Az ünneplésnek még nincs vé-ge, a Komszomol után a béke-örök, a nagy Sztálint éltetik a fiat-alok. Az egyik pad sorból énekező csevedül, amit átvesznek a többiek s hatalmas erővel hõmpölyög a dal, az új szabad ifjúság diadalmas éneke... Sztálin nevével, munkára készen indulj előre hát, zengje büszkén az ajkunk Sztálin boldog új dalát... Majd: „DISZ, DISZ, Hurrá! — kiáltják kendõjü-ket lobogtatva a lelkesedéstõl csillogó szemmel a fiatalok. Így tart az ünneplés hosszú perceken keresztül. A lelkesedés árja nem hagy alább, boldog örömmel, izzó szeretettel ünneplik a magyar if-jak és lányok legjobbjai szereltek, vezérüket, bölcs tanítómesterüket, aki előtt közéjük, hogy szavaiva-irányt mutasson jövõendõ munká-juk, harcuk számára.

Az elmúlt hetekben az ország különbözõ vidékein jártam, meg-fordultam állami gazdaságok-ban, gépállomásokon, termelõ-szövetkezeti csoportoknál és egy-nyileg gazdálkodó parasztlak háza-láján. Személyes közvetlen ta-pasztalatom van a gépállomáson folyó készülõdésrõl, az aratási elõkészületekrõl, a vetések álla-potáról és az elsõ eredmények-rõl, ahol a munka már elkezdõ-dött. Bõ termésünk ígérkezik. A fokozott gépesítésnek, — ami az ipari munkásság közvetlen rez-vele a mezõgazdasági termel-ésben — a parasztság szorgal-mas jó munkájának, a helyes termelési, növénygazdálkodási po-litikának és a kedvezõ idõjárás-nak igen kedvezõ eredményei mutatkoznak országwide. Ha szõrványosan találkozunk vala-hol kisebb hibával, az elenyészik az országos átlagban, amivel szemben a legbizakodóbb vára-kozással vagyunk. A magyar földbe a felszabadulás óta évrõl-évre több, átgondoltabb és szer-vezetebb munkát fektetünk és a föld évrõl-évre hatalmasabb és jobb kenyeret ad, nagy bánatára külsõ és belsõ ellenségeinknek. Mezőgazdaságunk színvonala és termelékenységé olyan közel-fogható mértékben emelkedik, hogy ezt a fejlődést a legela-nyulabb nyugati tőkés és leg-ostobább hazai szolgáik is kénye-lenek tudomásul venni, elismer-ni. Az idei termés súlyos csaló-dás minden ellenségünkkel, nagy-csapás az ellenünk irányuló ter-veikre. De még sok és jó munkát kell elvégeznünk, hogy a termés-bõl semmi el ne vesszen, annak minden szemé népgazdaságunk és dolgozó népünk javára fel-használható legyen. Vidéki utai mon megint örömmel állapíthat-jam meg falusi népünk életszín-vonala kedvezõ alakulásának je-lét. Szembeölik a férfiak, aszo-nyok, lányok és gyermekek jól-éltéttségére, rendes tápláltsága és megállapítható életigényeik állandó növekedése. Szépülnek a kispasztrai porták, az istállók megtelnek állattal.

A falusi dolgozó parasztlak jö-vede, életszínvonala emelkedett, falusi népünk általában igénye-sében, jobban és egészségesebb körülmények között él, mint egy-két évvel ezelõtt, de még na-gyobb a különbség, ha a mai állapotot 1938—1940 körüli hely-zetével hasonlítjuk össze. A népi demokrácia államrendje kivitte az elhagyott falvakba a villanyt, a telefont, a rádiót, az olcsó könyvet, a szabadságot, a haladást, a felemelkedést.

A falu átalakulásában döntõ része van a munkás-paraszt-szövetségnek, az ipari munkás-ság hatásának a falura. A mun-kásosztály és pártja, Rákosi Mátyás bölcs, körültekintõ politi-kai vezetése emelte ki a falut régi elhagyott elmaradott ál-lapotából s vitte a falu dolgozó népét a politikai, gazdasági, kulturális felemelkedésnek a népi demokrácia öntudatos vál-talásának útjára. A gépállomá-sok, a villany, a rádió, a tele-fo, az egészségügyi és szociális gondozás a könyv s a gyárakból falura áramló tömördek jó és olcsó ipari cikkek ezer meg ezer szállal emelik a falut a város mellé és ezek a szálak kivétel-nélkül az ipari munkásság segit-tye barátságára emlékeztetik, a munkások és dolgozó parasztlak szövetségének megbecsülésére és

ápolására intik a mezõgazdasági dolgozókat. Egymásnak, egymá-sért dolgozunk és a munkánk gyümölcsét se grófok se ban-károk, se gyárosok el nem lop-hatják tõlünk.

Az idei gazdag aratás újabb nagy lépés lesz a falu felemel-kedésének útján, de ugyanakkor egész Népköztársaságunk életé-nek fontos eseménye. A dolgozó parasztság jó munkája döntõ kérdés legközelebbi feladataink-nak a sorában. Magunknak ara-tunk, az aratás eredményeivel népünk, népgazdaságunkat erősítjük, az aratás, betakarítás, cseplés munkájának gondos és idõre való elvégzése nemcsak gazdasági hanem politikai harc-i kérdés is. Ebben az aratási idényben arra kell törekedni, hogy a lehető legkevesebb ga-bona vesszen kárba, és ez nem-csak a munkán, hanem a dol-gozó parasztság harci felkészül-t-ségén is múlik. A magyar dol-gozó parasztság szorgalmas kö-telességtudó, a földdel és a föld megmunkálásával kapcsolatban mély felelõsséget érez. Különö-sen jól tudom ezt én, aki élete-met a legutolsó idõkig a legnehe-zebb mezõgazdasági munkában töltöttem, és megtanultam meg-ismerni és megbecsülni társaim-at akik velem együtt viselték az elnyomatás terheit, és akik számára most a régi nyûgból jel-kes örömmé változott a munka. Ez a dolgozó parasztság hatal-mas teljesítményeket végzett eb-ben az esztendőben is és most arról van szó hogy most ennek a nagy szorgalomnak, munka-végzésnek a gyümölcsét hiány-talanul betakarítsuk egész né-pünk részére.

A DEOSZ helyesen mutat rá a maga felhívásban, hogy né-pünk ellenségei a kulákok és a klerikális reakció a legkülönböz-bõbb kártévéssel, munka haloga-tással szabotálással, újabórús rém-hirterjesztéssel mindent elkö-vetnek a dolgozók jövõ évi ke-nyérének veszélyeztetésére. Ilyen veszélyekkel szemben az elsõ arcvonal a faluban van, a népi demokrácia harcos csapata a dolgozó parasztság, amelynek õberségén, politikai érettségén, harci elszántságán, meg kell történi a reakció minden tamadá-sának.

A dolgozó parasztság elsõ fel-adata: Elharítani, visszaverni, leleplezni minden olyan kísérle-tet, amelynek célja az aratás, cseplés és gabonabegyűjtés mun-kájának késleltetése.

A második feladat: megértetni az aratás népgazdasági jelentõ-ségét a falu, a mezõgazdaság és az egész ország továbbfejlõdése, felemelkedése szempontjából való fontosságát és ennek megfele-lõen végezni el minden mun-kát, míg a gabona a földekrõl utolsó szemig magtárba nem ke-rül. Megértetni, hogy mit jelent az idei gazdag termés az ötéves terv és az egész magyar fejlõ-dés szempontjából és ennek meg-felelõen gondoskodni róla, hogy a termésbõl minél kevesebb szem vesszen kárba. Megértetni, hogy a termés gondos betakarítása és a gabonabegyűjtési kötelezettség teljesítése, a gabonaszállítási szerzõdés kötése és a lekötött mennyiség idejében való pontos leszállítása több jövedelmet biz-tosít a dolgozó parasztságnak — a továbbiakban pedig közvetle-nül, vagy közvetett úton — több iparcikket, ruhát, cipõt, iskolát, kultúrházat, traktort, villanyt, bekötõtut és a legkülönbözõbb hasznos mezõgazdasági beruhá-zások lehetőségét jelenti a falu-nak.

Az aratással kapcsolatos haro-ban a parasztság öntudatosan vállalja a ráesõ feladatokat. Ahol segítségre van szükség, megkapja jó szövetesegétõl, az ipari munkásságtól, elsõsorban az állami gépállomásokon.

Ezen a helyen is a figyelmébe ajánlom dolgozó parasztságunk-nak, fontolja meg és értékelje, mit jelent az állam és a mezõ-gazdaság szempontjából, mit je-lent a dolgozók munkájának értékelése szempontjából, hogy a Magyar Népköztársaság a na-gyobb termés — jelentékenyen nagyobb termés!!! — ellenére fenntartotta a tavalyi gabona-árakat, tehát már ezzel az egyet-len intézkedéssel is jelentékeny többletjövedelmet biztosít a pa-rasztságnak és ezt cselekszi a dolgozó nép állama akkor, ami-kor ipari cikkek egész sorának árát nagy mértékben leszállí-tottuk. És amikor a világpiac-on az általában mutakozó jó ter-més következtében a gabona-árak mélyen a tavalyi színvonal alá zuhantak. Itt megint saját példáján saját élete alakulásán keresztül érezheti a dolgozó pa-rasztság, a népi demokrácia államrendjének előnyeit, a nép-állama gondoskodását a mezõ-gazdasági dolgozók javára.

A rendszer lényege, hogy min-den dolgozó paraszt — de nem csak a dolgozó paraszt — június 8-ig búzára, rozsrá, árpará és zabra szállítási szerzõdést köt-het a földmûvelõszövetkezetek-nél. A lekötött gabonát 1950 október 1-ig kell leszállítani. Beadáskor a termelõ mázsánként a 80 fo-rintos árba még hat forint fel-árat kap. Ha valaki szállítási szerzõdés megkötése idején több-re becsülte fel a saját várható termését, mint amennyi késõbb a valóságban megtermett, káro-sodás azt nem érheti, mert a földmûvelõszövetkezet megnézi a tényleges terméseredményt és a termelõt csak a háztartási és gazdasági szükségleten felül megmaradó felesleg erejéig köte-lezi a szerzõdés teljesítésére. Ez a rendszer tehát minden tekin-tetben kedvezõ a dolgozó pa-rasztlak számára és olyan elj-nyöket biztosít, amelyet a kapita-lista rendszerben gazdálkodó ország képtelen volna nyújtani a maga mezõgazdasági termelõi-nek. A magyar mezõgazdaság a szocialista fejlődés útját járja és a jólétnek az a foka, amit elértünk, a fejlődésnek az a színvonala, amire feljutottunk és ahonnan tovább haladunk előre, a szocialista építésnek az eredménye. Annak a politikának az eredménye, amit a magyar munkásosztály nagy pártja és népünk, országunk nagy veze-tõje irányít és amelynek alapja az ipari munkások és dolgozó parasztlak szövetsége. Annak a politikának az eredménye, amelyhez a példákat a felszaba-dító hatalmas Szovjetuniótól kaptuk és amit nem tudnánk folytatni, ha Népköztársaságunk és a népi demokráciák családja megótt nem állna a Szovjetunió a maga békébiztosító hatalmá-val és a nagy Sztálin, a népek forrón szeretett barátja.

Ezeknek a gondolatoknak a jegyében hívom fel az egész ma-gyar dolgozó parasztságot, hogy teyezen meg mindent az elõtünk álló nagy feladatok megoldá-sára az aratásnak, a cseplésnek, a gabonabegyűjtésnek maradék-talan és idõben történõ teljesíté-sére.

OLCSÓ VASUTI TARIFA a nyaralók és kirándulók részére 3.60-ért Hajdúszoboszló, 62.80-ért Siófok járható meg vasuti menetérti jeggyel

A leggyakrabban igénybe vett menetidőkezdésnyel a mérsékelt hétvégi menetérti jegy, amely 33 százalékkal olcsóbb a rendes tarifánál. Ezt a kedvezményt Budapesttől és a fontosabb vidéki állomásokról — így Debrecenből is — kiindulva fűző, üdülő- és kirándulók helyekre utazva egész évben igénybe lehet venni és a jegy szombat déltől hétfő délig érvényes.

Hasonlóképpen kedvező az üdülőhelyi menetérti kedvezmény is, amely szintén 33 százalékkal olcsóbb a rendes tarifánál. Ez a kedvezmény bárholon igénybe vehető a balatonmenti, a velencei-tó melletti állomásokra, Hajdúszoboszló, Harkányfűrdő, Tapolca fűrdőhelyekre, legalább 100 km-en felüli távolságot érve alatta és a kijelölt üdülőterületre nyaralóhelyekre. A balatoni és velencei-tó állomásokra egész évben át, a többi állomásokra május 1-től október 31-ig igénybe vehető ez a kedvezményes utazás. A balatoni és velencei-tó állomásokon a tartózkodás idejére kötelezettség nincs, innen a menetérti jeggyel hét napon belül bármikor vissza lehet utazni, míg a többi helyeken a kedvezményt visszafelé csak hétnapos ott-tartózkodás esetén lehet igénybe venni.

A balatoni állomásokról Keszthelyre vagy Balatonfüredre szintén 33 százalékos kedvezményrel lehet utazni.

Tűristák a Természetbarát Szövetség igazolványa alapján három személy együtt utazásánál 50 százalékos menetidőkezdésnyel utazhatnak. Sportversenyzők is igénybe vehetnek ugyanilyen arányú kedvezményt. Játékvezetők és versenybírók egyéni utazás esetén is féláron utazhatnak.

Előzetes engedély alapján társasutazási kedvezmények is igénybe vehetők. Legalább 8 személy együttes utazásánál 20 százalék, 25 személynél 33 százalék, 100 személynél 40 százalék, 400 személynél pedig 50 százalék a menetidőkezdésnyel. Ezekhez az utazásokhoz miniszteri engedélyre van szükség és a kérelmet legalább 8 nappal az utazás megkezdése előtt kell benyújtani.

Az úgynevezett gócponti menetérti kedvezmény 30 kilométer körzetben ipari, kereskedelmi és közigazgatási gócpontokra való utazásra és visszatárazásra érvényes. A viteldíjmérséklés 33 százalékos. A 10 km-nél kisebb távolságú helyekre való utazásnál a menetérti jegy 24 óráig, 10 km-en felüli távolságoknál 48 óráig érvényes.

A középiskolai tanulók évenként háromszor, a karácsonyi, húsvéti és nyári szünet alatt, egyetemi és főiskolai hallgatók évenként ötször az iskola székhelye és a szülői lakóhelye közötti viszonylatban tandíjot közzétartó figyelembevételével 33-50 százalékos utazási kedvezményt kapnak. Utóbbiak három személy együttutazása esetén 33, négy személy együttes utazásánál 50 százalékos kedvezményre jogosultak, három 10 éven aluli úttörő együttes-jeggyel utazhat. A tanulóifjúság tanári vezetés mellett csoportos tanulmányi kirándulás alkalmával 50 százalékos menetidőkezdésnyel élvez. Az aggleleki csoportokbarlang meglátogatására 66 százalékos kedvezményt adnak a diákoknak.

A dolgozók hétvégi különvonalai amelyek szombaton délután, illetve vasárnap reggel indulnak a balatoni, velencei-tó és felsőduinai állomásokra, valamint egyéb üdülőhelyekre, 66 százalékos menetidőkezdésnyel közlekednek.

A kollektív szerződéses munkavállalók üdülési vonatkezdésnyel évenként egy alkalommal vehető igénybe és 50 százalékos ez a kedvezmény. A kedvezményt igénybe veheti a munkavállaló fe-

lesége, ha kereső foglalkozást nem folytat, valamint a 18 évnél fiatalabb gyermekei is.

Csoportosan utazó munkások legalább ötös csoportban történő utazás esetén 50 százalékos menetidőkezdésnyel kapnak. Mezőgazdasági munkások egyéni utazás esetén 50 százalékos menetidőkezdésnyel kapnak. Mezőgazdasági munkások egyéni utazás esetén is részesülnek ebben a kedvezményben. Ugyancsak az utazási kedvezmények közé sorolhatók a különböző havi- és bérletjegyek, amelyek 80 százalékos terjedő díjmérséklést biztosítanak. Munkások, tanulók, rendkívül olcsó heti és havi bérletjegyeket válthatnak.

Munkakeresők öt menetérti utazásra válthatnak olcsó jegyet. Az évi bérletjegyek 200, 300 és 400 kilométeres távolságokra válthatók.

Visszatérve a nyári kedvezményes utazásokra, jelentős debreceni szempontból az, hogy személyvonat III. osztályon pl. Siófokra menetérti jegy 62 forint 80 fillérbe kerül a rendes 93 forint 60 fillér helyett. Csak példának említhetjük meg, hogy Debrecenből Budapestre a gyorsvonat II. osztályának viteldíja 66 forint 10 fillér. Az Államvasutak olcsó menetérti jegyekkel igyekszik elősegíteni a dolgozók üdülését, nyaralását.

KOSSUTH RÁDIO BUDAPEST

Sajtómaguk készítettek rádiót a derecskei szabadságharcosok

A derecskei szabadságharcosok székháza a Konyári-úton fekszik. Meg lehet tudni rögtön a belépés pillanatában, hogy szabadságharcosok vannak itt. Ragyogó tisztaság, szépen dekorált előadóterem fogad, hosszú zöld kényelmes padok sorakoznak egymás mellett.

Derecskén — mint azt Szűcs II. Sándor előadó bajtártól halljuk — a tagság 95 százaléka mezőgazdasági dolgozó és így csak a késő esti órák azok, amikor a 90 órás kiképzést tarthatják. A derecskei bajtársak pontosan jelennek meg az órákon s különösen arra büszkék, hogy lemorzsolódás egyáltalán

nem volt náluk. De ezt a bajtársias, kollektív szellemet bizonyítja az is, hogy több vezető bajtárs felesége is részvesz a 90 órás kiképzésen.

— Össze géppalómást kap Derecske, akkor jöjjön el a bajtárs, nézze meg, milyen szabadságharcos élet lesz itt — mondja magabizóan Szűcs előadó bajtárs.

A kiképzéseket hétfőn, csütörtökön, szombaton és vasárnap tartják, úgy, hogy a tanfolyam résztvevői a hónap végével vizsgázni tudnak.

Sorra járjuk a szobákat. Az egyikben egy falba épített hatalmas rádiót látnak.

— Ezt a derecskei bajtársak maguk építették — adja a felvilágosítást Pethő Béla megyei titkár bajtárs. — A szekrényekben mindent kiképzési anyagokat találhatunk. A Párttal jó a viszonyuk, támogatást kapnak a Párttól és így eredményes munkát tudnak végezni.

A tanácsok gazdasági feladatai

Írta: dr. Gál Tivadár

A szocialista típusú állam — szemben a burzsoá állam igazgatási feladataival, gazdasági-szervező és kulturális nevelő feladatát lát el. A tanácsoknak, mint az államhatalom helyi szerveinek gazdasági feladatai epon ezért különös jelentőséget nyernek.

A tanácsok gazdasági feladatai lényegében a nemzetgazdaság feladatainak egy-egy megye (város, város vagy község) területére eső részét alkotják. A tanácsok feladata az állam gazdasági irányítását közelebb vinni az emberekhez, akik gazdálkodnak és biztosítani, hogy a dolgozók küldöttei — a tanácsok — helyi gazdasági ügyekben maguk hozzanak döntéseket.

A burzsoá államban a termelés kérdése magánügy volt, ebből az állam nem nagyon avatkozott bele (háború esetét kivéve) az államigazgatás szervezete is központi és helyi szervekkel együtt ezekre az igazgatási feladatokra épült fel. Horváth Magyarországnak ipari-csúcsai az iparrendelők bürokratikussá adminisztrálásán kívül semmit sem törődtek pl. azaz, hogy kisiparosok tomegesen mennek tönkre, hogy megfojtja őket a nagykapitalisták versenyé, a gazdasági feladatok semmit sem törődtek azokkal, hogy a gazdák lába alól kirántás a földet, vagy hogy jötménymésesen a gabona ne kerüljön trágyába, stb. azaz, hogy a földművelés szelvények voltak, azaz a földművelés osztályai az uralkodó tőkes és földirtokos osztályok arra, hogy a kisiparosoktól az uralkodó tőkes és földirtokos osztályok kizsákmányolását elhárítsák. A gazdasági feladatok elvégzését a szocialista fejlődés az államigazgatásnak ezeket a régi feladatokat kénytelen volt átvenni és főleg arra vette színt, hogy a megvívó kereteket demokratikus tartalommal töltse ki. A gazdasági és politikai téren ezért a keretnek az a körülmény, hogy Pártunk vezetésével és a Szovjetunió általános segítségével, a dolgozók általános munkájával 3 éves tervünkkel befejeztük és 5 éves tervünkkel a szocializmus alapjait rakhattuk le, szükségessé tette, hogy a tartalmában lényegében demokratizált államigazgatási szervezeteinknek jarmójában — felépítésében — a szocializmus feladatának elvégzésére.

Ez az új szervezet a tanácsok szervezete.

A tanácsok egyesületi magukban a dolgozók egységét, végrehajtó bizottságok osztályában pedig mindazokat az államigazgatási szerveket, melyek az helyi gazdasági életükért felelősek. A megyei tanácsoknak lesz — többek között — pénzügyi, terv és statisztikai, ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, közlekedési osztályok ezen feladatok elvégzésére.

Azokat a feladatokat, melyek ellátására a múlt megyei volt hivatalok, a tanácsok rendszerében csaknem egyetlen osztály fogja ellátni, ami már maga is mutatja azt a hatalmas változást, amit a tanácsok rendszerre jelent. Ezek a tervek eddig egymástól függetlenül, csak szakminisztériumoknak alárendelve dolgoztak és ez a széttagoltság már önmagában is bürokratizmust jelentett. Az a tény, pedig, hogy munkájukért azoknak a dolgozóknak, akik között tevénnyekedtek, közvetlenül felelőséggel nem tartoztak, azaz járt, hogy a dolgozók érdekeit csak esetben szűk hivatali érdekeknek rendelték alá ahelyett, hogy a dolgozók egység akaratának a szocializmus építésének lettek volna minden esetben a végrehajtó szervek.

A tanácsok rendszerében a mezőgazdasági termelés, a termények állami begyűjtése, az állami adók kezelése, az ipar és kereskedelem fejlesztése, a tervberuházások megtervezése és végrehajtása, a személyek és áruk forgalmának könnyebb lebonyolítása nem lehet egymástól elszigetelt hivatalok munkája, mert mindez lényegében egy folyamatos, népgazdasági szocialista fejlődésnek csupán más és más oldala. Ezért tehát ezek intézése is egyszemélyes feladatokat jelent.

lom állami vezetésének alkotja más-más oldalát. Ezért intézésekre is a dolgozók által választott tanácsok a hivatottak.

Mint már említettem, a múltban pl. a mezőgazdasági termelés a termelők magánügye volt, melynek során a rossz termés epny csapást jelentett, mint a jó termés és a tőkés és nagybirtokosok által megnyújtás, azaz a kisbirtokos parasztok elenyorodását, vagyunkajuknak nekünk kezdte való megszűnésüket.

Ma — bár mezőgazdasági termelésünk döntően meg az egyéni gazdaságban alapul — a mezőgazdasági termelés nem egyének magánügye, hanem közügy. Nem csak azért, mert a jobb termés több ennyit jelent, hanem azért is, mert a jobb termés a dolgozó parasztság részére nagyobb bevételt jelent. Amikor tehát intézményesen gondoskodunk arról, hogy a jobb termés elterjedését biztosítsuk, akkor tervezésként elterjedését elterjedését emelkedése a dolgozó parasztság számára is megvalósuljon.

Az egyéni gazdaságok azonban elérte már teljesítménye első határát, eredményei messze túlszárnyalták a dolgozó parasztság termelésnövekedését, a nagytőkén, gappel vezett termelés eredményei. Dolgozó parasztságunk további életvívó emelkedésének útja tehát a szövetkezet.

Tanácsaink mezőgazdasági osztályainak feladata épen ezért a szövetkezeseket az életvitelüket, amelyek dolgozó parasztságunk további felmelegését jelentik. Ez a munkának a tudatosítása, az szervezési, tanácsadással, az egybenkölve kell, hogy legyenek a tudás ezeket a szervezettel együtt munkájában jobban irányítani, kezbevételeket és ha kell hibáikat feljósó is tenni, mint maguk a dolgozók, akik érdekeit jó munkája elsősorban képviselik, mint a dolgozók tanácsai.

A jó termés kapitalista körülmények között nem egyenlő a nagyobb bevétel. Csak a szocializmus tervszerű gazdaságosítása, csak a munkásságunk és a dolgozó parasztságunk szövetkezes jelenti azt, hogy a jobb termés nagyobb bevételt biztosít. Ennek útja pedig a mezőgazdasági terményeknek állami felvásárlása. Ennek biztosítása, hogy a felvásárlás jól, pontosan, a dolgozó parasztság érdekeit szem előtt tartással bonyoluljon le, hogy gazdák az állammal, szembeni kötelezettségüknek eleget is töltsenek, a tanács egyik fontos feladata középt.

A múltban a rossz emlékü Juresek-féle beszállítás lényegében a gazdaságunk szervezete és csendőrszervezet, rönnyel biztosított kirabálása volt. Azt a hivatalt, amely az urak Magyarországon a termények rablásáért felelős volt, hogyan is tekinthető volna a gazdaságunk sajátjának? hiszen ez a hivatal legfeljebb az uraknak volt sajátja.

Ma a Juresek-féle rendszernek legfeljebb az emléke kiserit még. Gazdánk tudják, hogy mivel tartoznak az államnak, melytől földet kaptak, mely traktorral, műtrágyával, növényvédőszerrel stb. segíti őket gazdasági felemelkedésük útján és az állam szervezete — a tanácsoknak — feladata ezen a téren annak megszervezése, hogy a gazdák az általuk felajánlott, vagy eladni kívánt terményeiket nyilvánbirtokba vezessék, a gazdák között a terménybegyűjtés fontosságát tudatosítsák és a gazdákhoz az állammal szembeni elszámolását lebonyolítsák. Kik vehetnék el ezt a munkát jobban a dolgozók igényeinek legmegfelelőbben idomulva, a dolgozók államának érdekeit és a helyi érdekeket szem előtt tartva, jobban a dolgozók szegénységének megfelelően, mint maguk a tanácsok, a dolgozók küldöttei?

A jól megszervezett termelés, a jól megszervezett értékesítés nyomán jelentkező nagyobb bevétel, mint a mekkora vasárlóerő jelentkezik ismét a tanácsok egyik feladata.

helyi kereskedelemmel és iparral. Az arulattas jó megszervezése, a jömnőségű arának a dolgozók beszállása, kizsákmányolása, vagyunkajuknak nekünk kezdte való megszűnésüket.

A helyi kereskedelemnek, a helyi arulattas szervezésnek és lebonyolításának irányítása és ellenőrzése azonban elsősorban nem csak maguknak a dolgozóknak érdekeit jelenti, ezzel a kérdéssel tehát elsősorban nem csak maguk a dolgozók tudnak foglalkozni, ezért kell, hogy a tanácsok vezetése alatt álljanak ipari és kereskedelmi vállalatok, köztük azok, amelyek a helyi szükségleteket kielégítik.

Ezeknek a vállalatoknak fejlesztése, gazdasági működésük biztosítása képezi a tanácsok munkájának szintén jelentős részét. Hogy mi termelnek a helyi ipari vállalatok, hogy használják fel az állami hiteket, milyen beruházásokat terveznek, milyen lokál értéket a termelőknek, hogyan segítik a szocialista akkumulációt, ezt az éves tervünk keretében alapján a helyi tanácsok jól elvitatják, mert a helyi vállalatok beruházási terveit a megyei tanácsok hagyják jóvá a vállalatok pénzügyi előirányzatait a megyei tanácsok hagyják jóvá. A helyi gazdasági érdekek és az állam által nyújtott hitelekkel való gazdálkodás az a munka, amelynek jó elvégzése révén a tanács a területen lakó gazdasági érdekeiket biztosítani tudja.

Mindenekelőtt a feladatokat a tanácsok demokratikus centralista felépítésén keresztül lehet csak jól ellátni. Akkor, ha a tanácsok — melyek már önmagukban is a dolgozók ezeket a nagyban elősegítik munkájukat, az az élvonal kiterjedt halozatot hoznak létre, ha munkájukban állandóan a tomegre támaszkodnak, ha az autortó jövő kezdeményezéseket és ellenőrzésnek szerveivé valnak egyrészt, másrészt pedig az államhatalom és igazgatás szervei határozzák meg végrehajtói lesznek úgy, hogy munkájukban a meggyőzés eszközeit az osztályellenesség elleni harc eszközeit összeköve járnak el, ha a dolgozók államának érdekeit, mint saját akaratukat hajtják végé.

Horváth Magyarországon az állami kiadások nem alult csakhangban a bevételkel. Nem is alultak, mert hiszen a kiadások mérvét az uralkodó osztályok akaratára szabta meg, fedezetül viszont a dolgozókból kiperéselt adók révén gondoskodtak. A fokozódó kiadások nem a dolgozók érdekeit szolgálták, az emelkedő adók viszont őket sújtották. A szakadék, ami a szükséglet és fedezet között volt, állandóan szélesedett. Deficitmentes költségvetés először a népi demokratikus Magyarországon tudott elérni, pedig az állam kiadásai ma messze meghaladják a Horváth állam kiadásait. A mai kiadások azonban minden esetben a dolgozók érdekeit szolgálták, termelőeszközöket fejleszttek és ez teszi lehetővé, hogy az 5 éves terv évről-évre emelkedik beruházásai mellett a dolgozók terhei nem emelkednek, hanem életszínvonaluk emelkedik.

A létintéző rendszer helyi gazdasági alapja a pótlódó volt. 1934-ben a megyei pótlódó 64 százalékban, a földadó 32 százalékban a házadó alanyait terhelte, míg a tőkés vállalatokat, mint a társulati adó alanyait csak 3 százalékban, magukat a nagytőkéséket, mint a tanteme adó alanyait csak 0.3 százalékban Győr megyében 1934-ben a 200.000 pengő költségetei kiadásból 144.000 pengő pótlódó fedezték, de beruházásra semmi sem jutott. Ezzel szemben a 3 éves terv során 8.400.000 forintot ruháztak be. 1950-ben 15.000.000 forintot fogunk beruházni nélkül, hogy a dolgozók terhei emelkedtek volna.

Tanácsaink előtt nagy és szép feladatok állnak, melyek megvalósítása a dolgozók aktív részvételével és a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével gazdasági és politikai sikereinknek to-

Sütét este van, mikor beérünk Hajdúszoboszlóra. A szabadságharcos székházban folyik a 90 órás kiképzés. Juhász István előadó bajtárs tart magyarázatot a szabadságharcos feladatáról. De ott van még Győrfi Kálmán alapszervi kiképzőfelelős és Horváth Dezso előadó bajtárs, a helyi pénzügyőr-ség új parancsnoka, Barta Tibor felügyelő és Székely József megyei kiképzési felelős bajtársak, hogy kelte időben tovább vigyék a foglalkozást.

Hallgatjuk a kérdéseket követő feleleteket. A szoboszlói bajtársak felkészülten válaszolnak mindenre, pedig sokan 8-10 kilométerrel járnak Szoboszlóra, hogy részt vehessenek a 90 órás tanfolyamon. Fáradságos feladatra vállalkoztak tehát a tanfolyam résztvevői az eredmény így is kielégítőnek ígérkezik s különösen Tóth Lajos, Mucsi Ferenc, Molnár Pirokka, új Sári Lajos és az 57 éves Tóth Gyula bajtárs szorgalma érdemel dicsőretet.

A pártszervezettől a szoboszlóiak is minden támogatást megkapnak s ez nagyban elősegíti munkájukat. Azt is halljuk a szoboszlóiaktól, hogy a 90 órás kiképzés iránt városszerte szép érdeklődés tapasztalható. Az eddigi kiképzéseken a lemorzsolódás alig 4-5 személy volt, ezek a résztvevők is áthelyezés miatt maradtak el.

A debreceni szabadságharcosok is tevékeny munkát végeznek. He-lyes, hogy a hajdúmegyei bizottság tagjai bekapcsolódtak a Párt és szakszervezeti oktatásba, így munkájukat a kelte elvi belkésültség-jel jól tudják elvégezni.

Építőipari gimnázium

A DOLGOZÓK RÉSZÉRE

Az építőiparban dolgozó és továbbtanulni vágyó dolgozók részére a Debreceni Építőipari Gimnáziumban 1950-51. tanévben szeptembertől kezdve újból megnyílik a dolgozók építőipari gimnáziuma I. osztálya. Felvétele jelentkezhet az általános iskola VI-VII. osztályát végzett, segédlevéllel vagy munkakönyvvel legalább másfél évi gyakorlatot igazolni tudó, 18 évét betöltött, az építőiparban foglalkoztatott dolgozó. Az iskola 4 évfolyamos, melynek elvégzése után a tanulók érettségi vizsgálatot tesznek. A tanítás díjtalan. A jelentkezők jul. 17-től 6 hetes előkészítő tanfolyamon vesznek részt. A részvétel kötelező és díjtalan. Az iskola igazgatósága felhívja a tanulni vágyó dolgozókat, hogy saját érdekükben jelentkezzenek a gimnázium igazgatóságánál, Simonyi-út 12. sz. alatt délután 4-6 óráig ahol minden felvilágosítást megkapnak.

SZOCIALIZMUS HAZÁJÁBÓL

A Szovjetunió

az üdülőhelyek országa

Szebbnél-szebb üdülőhelyeken, óriási kiterjedésű területen, az ország legkülönbözőbb helyein a természet mérhetetlen gazdagsága nyílt meg a szovjet emberek előtt, hogy felhasználják egészségük ápolására. Ásványi források, szőlők, lezopfürdők gyógyhatású klimatikus üdülőhelyek sora nyílt meg a szovjet határon évelben dolgozóknak.

Az üdülőhelyek feltárásával külön tudományos kutató intézet foglalkozik, amely eddig több mint 4000 földrajzi helyet tárt fel gyógyhelyek berendezésére. Legfontosabbak a kaukázusi ásványi forrásokra támaszkodó üdülőhelyek: Kiszlovodszk, Pjajigorszk, Jesszenjuki és Zsejznovodszk. E helyeken jól felszerelt gyógyintézetek, poliklinikák és fürdők vannak. Száznál több szanatóriumban naponként húsz ezer munkás kolhozparaszti és értelmiségi dolgozó talál nyugalomra és gyógyulást.

Az üdülőhelyek második nagy táborában a Krim-félsziget van. A Krim déli partját, a világ egyik legszebb fekvésű részét, a Jajla sziklás bércei védik meg a szelektől, klímája szubtrópusi. Közvetlenül a Fekete-tenger partján vagy 100 kilométer hosszúságú területen fekszenek Forosz, Szimle, Alupka, Miszhor, Lavadija, Jajta, Gurszuf, Artyek és a többi üdülőhelyek.

Jevpatarija, az „arany-strand” a Krim nyugati partján fekszik. Ez a tengerparti üdülőhely a legnagyobb közepes a Szovjetunióban. Itt gyógyítják a csont- és mirigy-tuberkulózisban szenvedő gyermekeket. Jevpatariától nem messze van Szaki, a legrégebb lezopfürdő.

Híresek a Fekete-tenger partjának üdülőhelyei a Kaukázusban is. Anapától egészen Szuhumlig egy sereg nyaralót találunk. Tíz és tizenre fordulnak meg Gendzsikben Szocsiban, Hosztaban, Gagrában, Ahall-Afoniban és a Zöld Fokon.

Számos üdülőhely és gyógyintézet van a napsütötte Grúziának, gyönyörű dús növényzet és gyorsvíz folyók között, a hegyekben. Szérsavas fürdőjéről ismeri Borzsoni, klimatikus gyógyhely Teberka és Bahmarot.

De gazdag üdülőhelyekben Kéz-Oroszország és Ukrajna is. A Szovjetunió keleti körzeteiben lévő üdülőhelyek sem maradnak el gyógyhatás szempontjából a déliektől. Világhírű keleti fürdőhely

ÚJ SZÍNŰVEK A SZOVJET SZÍNHÁZAKBAN

A Moszkvai Drámai Színház J. Burjakovszkij „Prága az enyém marad” című darabját mutatja be. V. Vlaszov rendezésében. A Rigai Drámai Színház Andrej Upit „Zöldelő föld” című regényének dramatizált változatát mutatja meg, amely a lett parasztság életéről számol be a XII. század végén. A Moszkvai Operettszínház Lisztov-Galperina „Ábrándozók” című zenésjátékát hozta színre. Cselekménye egy új szocialista város építése körül folyik, hősei szovjet ifjak és leányok. Az Operettszínház a bemutatón új karmestert avatott, L. Oszovszkij személyében.

6 oldal
Debrecen 1950 június 18.

TIZENNEGY ÉVVEL EZELETT HALT MEG

GORKIJ

1936-ban ezen a napon halt meg Maxim Gorkij, a szovjet irodalom megalapítója, az orosz irodalom egyik legnagyobb alakja, a szocializmus elterjesztő harcosa. Gorkij 1868-ban született a küzdelmes ifjúkora során a régi cári Oroszország legszegényebb néprétegének életét megérezte, ebből a milióból vette ki a részét és témáit is a cári birodalom proletariátusának életéből találta. Új hangot hozott az orosz irodalomba, amely nevét a század elején az egész világon meghonosította orosz íróknak. Irodalmi munkásságában mindig lelkes harcosa volt a szocializmusnak, lenninnel Londonban ismerkedett meg, attól kezdve szoros barátság fűződött közöttük. A Nagy Októberi Forradalom győzelme után Lenin tanácsára és útmutatására alapja a orosz értelmiség körében jelentős munkát végzett a forradalom érdekében, irodalmi műveit a szocialista realizmus első megnyilatkozásai és példái között Gorkij a szovjet irodalom megalapítójának tekintjük. Ugyiszólván valamennyi jelentős műve megjelen magyar nyelven is. Egyik legnépszerűbb könyve az „Anja”, amelyben a cári Oroszország munkás mozgalma és a munkásság harcainak a hősi hősiesség állít emléket. „Fülem” című regénye a Szilva kiadásában magyar nyelven megjelent teljes terjedelmében és egyike a legelterjedtebb, legolvasottabb könyveknek ma Magyarországon. Legutóbb az „Igazi kalifornia” címen megjelentek magyarul Gorkij irodalmi és kritikai írásai, amelyekben a kapitalizmus emberpusztító módszereitől ad rendkívül erőteljes és hatásos képet, különösen amerikai utazásának benyomásai alapján. Az irodalom minden műfajában dolgozott és újságíróvá minden műfajban egyenlő új hangot ütött meg. Az „Ifjúi menedékhely” című színdarabja forradalmi hatás volt a század elején.

A TECHNIKA SZTÁLIN-DIJASAI

A Sztálin-díjjal kitüntetettek között nagy számmal szerepelnek olyan dolgozók, akik a Szovjetunió nép-gazdaságát nagyjelentőségű találmányokkal és feltedezésekkel gazdagították. A kitüntetettek névjegyzékében tudósok, mérnökök és technikusok neve mellett munkások és kolhozparasztok neve is szerepel. Ebben a tényben visszatükröződik a Szovjetunió kulturális-technikai előrehaladásának gyors üteme, a szellemi és fizikai munka közötti különbség fokozatos megszűnése.

A szovjet gépszerkesztők az elmúlt évben egész sor olyan nagyteljesítményű, tökéletesített és gazdaságosan működő gépet alkottak, amelyek megkönnyítik a szovjet munkás feladatait, lehetővé teszik a szovjet gyárakban az automatizálás széleskörű keresztülvitelét.

A szovjet tudósok, mérnökök és feltalálók igen sok olyan új szerkezetet adtak a szovjet iparnak, a termelésnek olyan új folyamatok módszereit dolgozták ki, amelyek egyrészt növelik a munka termelékenységét, másrészt javítják a termékek minőségét. E tevékenység ismerése kifejeződik az idei Sztálin-díjakban is.

Sztálin-díjat kaptak a gorkiji szerszámgépgyár mérnökei, akik nagylejteményű univerzális gyors megmunkáló gépet alkottak. Az új gép lehetővé teszi a fémek megmunkálásánál a munka termelékenységének 150 százalékos növekedését.

A Sztálin-díj kitüntetettjei között vannak az új szovjet személy- és terepautó-típusok tervezői és azok a mérnökök, akik a Molotov-autógyárban készülő „Pobjeda” személyautó gyártásának megszervezését és a tömeggyártás beállítását végezték. Munkásságukkal elősegítették a „Pobjeda”-k gyors és sorozatos gyártását és ezzel lehetővé tették nagy elterjedését a Szovjetunióban.

A Sztálin-díjjal jutalmazottak között is valami ebben az irányban. Azelőtt a rézdrótot egyenesen a tekercsből szedték le. Most először kiegészítjük és a darabot pontosan vágjuk le a rajz szerint. Sejtjei kerülő végek nincsenek.

De a takarékosági harcban a döntő lépés még hátra van. Minden mágnesleleplenek amelyet olajfűró gépeknél alkalmaznak, 12 féle megszüntető hosszúságú rézdrótra van. A fémfogyasztás nagy! Főműve technológus és Razuvajev művezető elvtársal elhatároztuk, az átlomást úgy szervezzük át, hogy nemcsak a drótok, hanem az acélsínek hosszát is csökkentjük. Az ellenállási készülékek dobozait más sorrendbe helyeztük el. 180 fokkal elfordítottuk azokat, ami által közelebb kerültek egymáshoz. Ennek következtében minden egyes vezeték hossza 300 mm-rel csökkent. Ennek a javaslatnak a megvalósítása legszerűesebb számítás szerint évente 15.000 rubel értékű szénfém és acél megtakarítást jelent.

MÁJUS 13. SZOMBAT

Reggel 6 óra. Hozzáátunk az első újszerkesztői állomás összeállításához. Ez lesz a próbadarab. Lassabban dolgozunk, mint máskor. Rendkívül nagy gondosságra van szükség de 1 órára elkészültünk a munkával. Eljötték a mérnökök a főkonstruktor osztályából és jöttek más szakemberek is. Megkezdődött a próba... Nem voltunk vele szegények!

Most újabb utakat és módokat kell keresni a termelés megjavítására, gondolkodni kell újabb racionalizációs javaslatokon és a tálmányozáson.

zött van Jakov Balhacsany, aki mérnök, mesterek és bányászok egy csoportjával függőaknás-bányák fűrésznél alkalmazható fejtegetést szerkesztett. E gép használatával feleslegnyi munkacserével az eddigin felül 35 százalékos fejtési sebességet lehet elérni, emellett még a munka költsége is jelentősen csökken.

Az egyik szovjet cukorgyárban Obrivko lakatos vezetésével olyan új gépet készített, amely megkönnyíti a kolhozok dolgozóinak a cukorrépaszedés munkáját. Az Obrivko-rendszerű reparakodó sokszorosan meggyorsítja a cukorrépa kivarrakását.

A moszkvai „Dinamo”-gyár dolgozóinak Lev Levi lökhöz vezetője alatt álló csoportja Sztálin-díjat kapott azért az eljárásért, amellyel a kiváló minőségű nyersvas oxigénbeutvási előállítási eljárását a gyártásba bevezette.

E példák is világosan bizonyítják, hogy a Sztálin-díjak odaítélésénél figyelembe vesszük, hogy a kitüntetettek munkája mennyire szolgálja a szovjet nép gazdaságát és a kulturális-technika felemelkedését.

Család és iskola

Ez a füzet ismertetőt ad a szocialista nevelési rendszeréről, segítségével akar nyújtani a magyar szülőknek, nevelőknek és ifjú vezetőiknek nagy és szép munkájukhoz, gyermekük szocialista szelvéni neveléséhez.

A FÜZET AZ MSZT ÉS AZ MNDSZ KIADÁSA 64 OLDAL ÁRA 2.— FORINT Kapható: MNDSZ szervezetekben és Szülői Munkaközösségekben.

A vészjel

A vonat teljes sebességgel robbogott ki a kazahsztáni síkságon. A mozdonyvezető figyelmesen nézett előre. Egyszerre csak észrevette, hogy a sínek között egy mozgó fekete pont van. Lassított és amikor a vonat közelebb ért, látta, hogy egy gyermek áll a sínek között és jelez.

A mozdonyvezető megértette a jelzést és megállította a vonatot. Leszállt a mozdonyról és odalépett Sura Agajev úrtörőhöz. Sura a sátra mutatott:

— Azon a helyen el van törve. A mozdonyvezető meghatózott nézett rá:

— Megértettem a jelzésből, mi a baj kis barátom. Hol tanultad meg a vészű jelzéseket?

— Az iskolában. Híradó tanulókrólunk van, or tanultuk a jelzéseket — válaszolta a kis úrtörő.

EGY HÉT A MŰHELYBEN

A moszkvai „Vladimir Iljics”-gyár egyik szerelő-lakosa, Nyikolaj Ribin naplót vezet minden egyes munkanapjáról. Bár a napló csak egy dolgozó egy lakatos munkáját tárja fel, mégis saját munkája tükröképp látható benne a bányász, a kohász, a textilmunkás és bármely szakma dolgozója is.

MÁJUS 8. HÉTFŐ

Azt mondják, a hétfő nehéz nap. Azt gondolom, ezt olyan emberek eszték ki, akik pihenés után nem szívesen látunk munkához. Számomra, mint mindenki számára, aki szereti foglalkozását, a hétfő egyáltalán nem tűnik fel nehéz napnak. Ez a hétfő pedig különösen jól kezdődött.

Reggel magához hívatott Jurkov elvtárs, a műhelyvezető. Kezet szorított és közölte velem: lakatos brigádomban első lett a kiváló minőségű brigád elnevezésért folyó szocialista versenyben. A brigád tagjai jutalomban részesülnek.

MÁJUS 9. KEDD

Egyik lakostársunk szabadságra ment. Ezen a napon dolgoztunk először ketten három helyett, a befejező szerelési munkákon. Természetesen egy ember távolléte mellett nem csökkent. Több mint három és fél-szeres normát teljesítettünk!

MÁJUS 10. SZERDA

Szerda — szabad nap. A napot a városban kívüli hazánkban töltöttem.

ahol együtt lakom szüleimmel és fivéréimmel. Reggeltől kezdve kapátam a kertben, burgonyát ültetem. Szeretek időnként kertészkedéssel foglalkozni.

Ebéd után A. Pervencev „Csillagod a becsület” című könyvet olvastam. Kiváló könyv!

Este az egész család összegyűlt a rádió körül. Előadásokat közvetítettek hangszerekről. Ugyanis fekérték, hogy vegyék részt a gyáriüzemi iskolák és az ipariskolák tanulóira részére rendezett leadásokban. Annak idején magam is gyáriüzemi iskolát végeztem. A természetben, mint újonc, állandóan barát segítséget kaptam az idősebb társaimtól. Amikor pedig már képzettségem szerzem, én segítem az újoncoknak. Ezért vállalkoztam örömmel a rádióelőadásra is.

MÁJUS 11. CSÜTÖRTÖK

Az előző váltásbeli munkások nem szállították idejében a gépvázakhoz szükséges sarokvasakat. Márpedig enélkül nem kezdhették meg a szerelést. Természetesen nem ultunk o-betett kézzel. Más alkatrészeket dolgoztunk előre. De ezal nem érhetjük be. A szabálytalanágról jelentést tettünk a részlegmesternek. Megígérte, hogy intézkedik fog.

MÁJUS 12. PÉNTEK

A részlegmester megtartotta ígéretét. Megkaptuk a szükséges mennyiségű sarokvasat. A munka most már simán ment. Ujra foglalkoztam az azzal a racionalizációs javaslatommal, melynek megvalósítása havonta jelentékeny mennyiségű szénfém megtakarítást jelent.

A legutóbbi napokban már tört

A jövő vegyészmérnökei között

Hatalmas erdei fák fonják körül a nagyeredű népkollégiumot. A reketű hőségben a lombos fák árnyai alatt pihennek a kollégisták. Ebből után van. Közéjük megyünk. Kocsis Sándor és Sz. Kiss Júlia mellé lepedünk le. Beszélgetni kezdünk.

Elmondják hogy a vegyészeti kar első évfolyamát végezték az idei évben. Mindketten kitűnően tanultak, pedig amikor a szakra jöttek, nem is gondolták, hogy ilyen jó fog menni.

— Eleinte bizony vajamilyen félelem öltött el engem — kezd Sz. Kiss Júlia. — Ugy gondoltam, hogy a sok számolásba, meg a sok idegenhangzású nevekbe bejés lehet boldognál, Rémitgettek is elegenden...

— No és mi a tapasztalata egy év után?

— Nem is olyan „boszorkánykonyha” a vegyészeti kar, mint azt egyesek elképzelik. Aki jéki igmeresen elvégzi a napi feladatát, annak könnyen megy itt a munka. Szorgalom és rendszeres munka, ez kell itt is, akárcsak az éle, más területén...

Sz. Kiss Júlia csökmői szegényparaszti gyermeke. Bizony amikor még apja a gróf birók szellére volt nem is gondolták, hogy a kis Juliska egyetemre fog járni. A népi demokrácia azonban segít rajtuk. Juliska egyetlen hajtatónő, három év múlva vegyészemérnök lesz...

— Nagyon boldog vagyok hogy az egyetemre járhatok, s tanulmányaim elvégzéséig még boldogabb leszek, hiszen vegyészemérnök lesz belőlem!

Csak úgy sugárzik arcáról a boldogság, szeme pedig fejrágog, amikor ezeket mondja.

— Mindenütt segítenek rajtunk, a dolgozók gyermekén. Én itt az egyetemen 150 forintot tanulmányi segélyt kapok havonta, kollégistá vagyok s mezára járok. A Párt és az egyetem segít munkámban és ez a segítségem jó tanulással hájálom meg!

Kocsis Sándor hajotta mind ezeket, ő is azok közé tartozik, akik az egyetemi tanulmányok során segítettek.

— Az első félévben havi 150 forint tanulmányi segélyben részesültem később, a második félévtől kezdődően pedig 200 forintot kaptam.

— Mi volt ebből a kiadása?

— Jóformán semmi, hiszen a kollégiumi lakásom, és a menzákért havonta 26 forintot kell fizennem. Így minden hónapban 174 forintot maradt meg!

Ime egy természettudományi hallgató, aki a népi demokrácia

segítségére folytán ingyen végzi tanulmányait és ösztöndíja révén még szép összeget is kap az államtól havonta.

— Tanulmányi eredménye?

— Kitűnő vagyok — mondja és szerényen elmosolyodik.

Kis szünet, majd folytatja. — Dolgozó paraszok fia vagyok. Tudom mi a kötelességem. Rendesen elvégzem feladatomat. A Pártnak köszönhetem, hogy kollégista vagyok hogy egyetemre járhatok s azt is, hogy mérnök lesz belőlem...

Kocsis Sanyi édesapja szegény-padaszti volt, most 5 holdja van, jutatót földet kapott Hozsánpályiban. Két testvére közül az egyik a vasútnál dolgozik, másik a lánytestvére pedig V. Általános iskolába jár.

— Miért irakozott be tavaly a vegyészeti karra?

— Felvilágosult voltam, tudtam, hogy az öt éves terv keretében vegyészeti iparunk hatalmasra fejlődik, tudtam hogy az ország nagy szüksége van vegyészekre, kémikusokra, fizikusokra. Aki elvégzi ezt a szakot és kilkerül az egyetemről, jó állásba kerülhet akár gyárban akár laboratóriumban. Azt üzenem a most érettségizetteknek, hogy jöjjenek ide, erre a karra, várjuk őket szeretettel. Én, aki már egy évet elvégeztem itt mondhatom, mindenben segítőkészek leszünk, tanulásukat elősegítjük a tanuló körön és a foglalkozásokkal. Nem kell megjárdni ottl a kártól, a matematika nem olyan nehéz... Képzelték csak el, milyen jó nekünk, már önálló kísérleteket végzünk! A debreceni egyetem természettudományi kara ószió hatalmasra bővült. A központi egyetem épületében lesz minden tan terem és laboratórium. Ebben az új környezetben még jobb lehetőség lesz a fejlődésre!

Vége is a beszélgetésnek. Búcsút veszünk tőlük s megyünk a központi egyetemre. Az új termekben járunk. Most, van szerelés és építés alatt minden. — A szerelések ragyognak az új műszerekkel, a laboratóriumokban is a legmodernebb szereket, és kísérleti eszközöket látjuk...

Gyáni József egyetemi demonstrátorral találkoztunk. A fizika-kémia szakon most IV. éves hallgató. Összel teszi le az utolsó szigorlatát.

— Mióta lett az egyetemi tansegédszemélyzet tagja?

— Harmadéves korom óta.

— Mint demonstrátor, mennyit keresel ekkor?

— Havonta 440 forintot!

— És most mennyit kap?

— Hátszáz forintot!

— Volt-e egyéb kedvezményben része?

— Kollégium és menza.

— Tanulmányi díren az egyik legjobb növendék, azért lett demonstrátor.

— Ha elvégzi az egyetemet, hol helyezkedik el?

— Hívnak gyárakhoz igen szép fizetésre, de én itt maradok, mert tovább akarok tanulni. Alapján fejlődni hogy én is azok közé tartozhassam idővel, akik oktadják a dolgozókat és szegényparaszti gyermekeket erre a tudományra. Vegyészemérnökök, az új boldog jövő várományosai beszéltek a riportban.

Hétfőn tartja első ülését a megyei tanács végrehajtó bizottsága

Hajdú-Bihar megye tanácsának végrehajtó bizottsága holnap kezdi meg érdemi munkáját. Hétfőn reggel 8 órakor lesz a végrehajtó bizottság első ülése, amelyen máris több fontos, a megyét érintő kérdés kerül napirendre. Elsősorban az aratás megszervezésével kapcsolatos közigazgatási teendőkről lesz szó a végrehajtó bizottság ülésén, amelyen Tatar Kiss Lajos, a bizottság elnöke fog elnökölni.

Aratási és cséplési verseny a termelőcsoportok között

A Hajdú-Bihar megye minden részén aratás előtt állnak a termelő szövetkezeti csoportok. Egész évi pontos, jó munkának most lesz meg az eredménye a dús, kövér kalászos bőséges termést ígérnek.

A hajdúböszörményi „Vörös Csillag” csak nemesített búzát termelt. Egy tagban 100 hold gyönyörű búzaföld húzódik és a legutóbbi hivatalos becsülés szerint is átlagos 11 mázsára számítanak holdankint. Fel is készült a csoport tagsága jó

termésének aratására és begyűjtésére. Munkatervet készítettek, amelyben minden tagnak meg van szabva a munkája. A csoport tagsága úgy határozott, hogy a 132 hold aratási területet 178 nap helyett 121 nap alatt fejezik be, vagyis hat nap helyett 4 nap alatt végeznek az aratási munkálatokkal. Az aratásnál megtakarított 57 munkanapot a hordás melletti elvégzésénél hasznosítják. Elhatározták, hogy minden csoport 130 százalékra fog dolgozni.

Hogy a gabonájuk minél előbb biztos helyen legyen, hordást 6 nap helyett 5 nap alatt végzik el, úgy hogy a birtokukban lévő 4 lófogat napi teljesítményét 165 százalékra emelik fel és már megállapodtak a gépállomással 1500 kereszt behordására.

A hajdúböszörményi „Vörös Csillag” termelőcsoport hasonló feltételek mellett versenyezve hívta ki az ország összes TSZCS-át az aratási és cséplési melletti elvégzésére.

A Rákosi-telepi brigád aratási versenyfelhívása

A debreceni Rákosi-telepi „Dózsa” TSZCS brigádja versenyre hívta ki az ország összes TSZCS brigádjait az aratási és behordás melletti előbbi elvégzésére. A csoport tagsága vállalta, hogy az aratási munkákat 120 százalékra fogja teljesíteni.

Az összes munkának 3 nappal hamarabb való elvégzését jó munkaszervezéssel kívánják elősegíteni. 21 kaszást, 21 marokszedőt és 12 kötőzót fognak munkába állítani. A csoport az aratást a jövő héten megkezdí.

A munkamenetet kidolgozták. Eszerint egy napi aratás után másnap már beállítják a kapacitást, úgyhogy azonnal meg tudják kezdeni a tarlóhántást. Mire az aratással és behordással végeznek készen lesznek a tarlóhántással is.

A behordást 145 százalékra fogják teljesíteni és így 4 nap alatt az összes keresztet asztalban lesznek.

A csoport az aratási munkák megindulása előtt táviratot küldött a magyar dolgozók szre-

tett vezérének, Rákosi Mátyásnak.

„Debrecen Rákosi-telepi „Dózsa” termelőcsoport dolgozói köszöntjük a magyar nép szeretett vezérét, második aratásunk megkezdésével — írják táviratukban. Felhívják az ország valamennyi termelőcsoportjainak brigádjait aratási és behordási versenyre. Jó és gyors munkákkal is a munkás-paraszti szövetséget kívánjuk még szorosabbá tenni.”

FELHÍVÁS

az iskolaköteles korú gyermekek beiratására

A város bel- és külterületén működő valamennyi általános- és népiskolában a beiratásokat az 1950—51. iskolai évben június hó 19., 20., 21. napjain a hivatalos órák alatt tartják meg. Felhívom mindazokat, akiknek gondozása alá iskolaköteles gyermek tartozik, hogy a gyermeket nyilvános népiskolába vagy általános iskolába írassák be. Be kell íratni minden iskolaköteles korú gyermeket, tekintet nélkül testi vagy szellemi fogyatékosságára, vagy arra, hogy gondviselője házi oktatásban kívánja-e részesíteni. Be kell íratni azt a gyermeket is, aki előző iskolai évben a nyilvános iskolába járás alól felmentést nyert, vagy akit a nyilvános általános iskolából kizártak. Iskolaköteles korba lép az a gyermek, aki folyó évi július hó 1-ig a hatodik életévét betölti. A beiratás elmulasztása a 26.000—1941. V. K. M. sz. rendelet 30. § (1) bekezdése a) pontjába ütköző és 1800 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágás. A be nem írt gyermeket ezenfelül hivatalból fogom iskolába beutalni.

Polgármester. zók államának. A közelműltban

Cirkuszi dolgozók a Hortobágyon

Pénteken este röpgyűlés tartott a Tiszántúli Nagykereszti társulaga, melyen két önkéntes brigád alakult az aratási munkák végző dolgozó paraszti szórakoztatására. A cirkusz dolgozói munkafelajánlásuk sietnek a nehéz nyári munkák, végző dolgozó parasztság segítségére, amikor naponta

Végrehajtották gépállomásaink a minisztertanácsi határozatot

A hajdú-bihari gépállomások dolgozói felkészültek az aratási, cséplési és tarlóhántással kapcsolatos minisztertanácsi rendelet végrehajtására. Mindenütt befejezték az erőgépek kijavítását, valamint a cséplőszekrények kijavítását és bejártatását. Külön ellenőrző 3 tagú bizottságot alakítottak, amelyek végigjárták az összes gépállomásokat és ellenőrizték a kijavított gépeket. Különösen ügyeltek a gépek dob szerkezetének összeállítására, hogy a szemvesztés a legkevésbé legyen. Készen vannak a tárcsák és az ekék is, az ekévasak teljesen kiélezve. Jó munkájukkal kitűntek a hajdúszo-

boszlói gépállomás fiataljai, akik június 10-e előtt végeztek a javításokkal. Ugyancsak határidő előtt lettek kész Tiszacsege és Nádudvar gépállomásának dolgozói is. A gépállomások 30 aratógépe a munkák indulásakor a termelőcsoportok földjein azonnal munkába áll. Megtörtént a gépek elosztása is. Eszerint az erőgépek 70 százaléka cséplő, 30 százaléka pedig tárcsázó és tarlót hánt, míg a vontatókkal résztvesznek a begyűjtési munkákban is. Az üzemanyag is biztosítva minden gépállomáson. Hordókat kijavították és megtöltötték üzemanyaggal.

Tolvaj kulákasszonyok az állami áruházban

A kulákasszonyok ádáz gyűlölettel vigeltek a szocialista kereskedelmi ellen és különösen gyűlölik a szövetkezeti boltokat és állami áruházakat. Az utóbbi időben egyre több adat bizonyítja, hogy a kulákasszonyok szervezeten keresztül az állami áruházakat, így akarnak árítani a dolgozókat.

már beszámoltunk egy fosztogató kulákasszonyról, aki el is ítélt a járásbírósg hatónapi börtönnel, az Állami Áruházból lopott el sok holmit vásárlás közben.

Most újabb két kulákopágról rántották le a jeplet. A 10-es számú Ruházati Bolt helyiségében Juhász Andrásné hajdúhadházi kulákasszony és fiatalkorú lánya lopak el több száz forint értékű árut. Azonban a Ruházati Bolt dolgozói után mentek és leleplezték.

Csige Lajosné debreceni Veréb dűlőbeji kulákasszony pedig az Állami Áruházban vásárlás közben a ruhája alá, kebeleje dugott harisnyát, nyakkendőt, vászmat és így akart eltávozni, de a dolgozó alkalmazottak itt is észrevették és leleplezték.

A tolvaj kulákasszonyok ellen megindult a bűnvádi eljárás.

Mit együnk A KÁNIKULÁBAN?

Milyen ételeket együnk a nyári melegben és milyen italokat fogyasszunk — ezt a kérdést tettük fel az Élelmiszertudományi Intézet helyettes vezetőjének, dr. Fekete Lászlónak.

Megtudtuk, hogy nyáron kerülni kell a kalóriás élelmiszerek és ételek-fogyasztását. Ez azt jelenti, hogy kevesebb zsíros- és húsétel együnk, mert ezeknek az egyoldaltú fogyasztása nem egészséges. Ha a kánikulában sok zsíros és húsos ételt eszünk, a belső hőtermelést is fokozzuk és a sok hő következtében az emberi szervezet hajlamos lesz a hőségutára. Ezért fordul elő gyakran kánikulák idején, hogy egy-egy zsíros ebéd után rossz a közérzet. Mit együnk tehát a hús-ételek helyett? A válasz: kalóriaszegényebb zöldség- és főzelékételeket, gombás ételeket, tejes, tojásos ételeket. Húshoz, húsételekhez az év minden szakában hozzájuthatunk, mint a zöldség-, gyümölcs- és

főzelékféléknek most van itt az ideje. Ebből is adódik, hogy ezeket a vitamindús ételeket fogyasszuk a nyáron. A háziasszonyok főzzenek gyümölcsleveket, gyümölcsfőzelékeket, a vendéglátó üzemekben pedig kérjünk minél több salátát, tojásos ételt, körítésnek burgonyát, sok főzeléket és tésztákat. Az üzemi étkezésekben is ajánlatos a húsos, csapoknak hetenkénti háromra való csökkentése, ami nyáron teljesen elegendő. Helyette sok főzeléket, salátát, tojásos ételeket tésztákat főzzenek, az üzemi konyhák és gyümölcsöt tájlanak minden ebédhez.

Ami az italfogyasztást illeti, a sok folyadék nyáron a szív és veseire ártalmas lehet. Ajánlatos ital az ásványvíz és a gyümölcslevek. Az élelmiszertudományi Intézet egyébként felhívja a figyelmet az élelmiszerek romlására. Húst, tejes- és tojásos-ételeket, főtt tésztákat ne tegyünk el egyik napról a másikra még jégem sem, hanem „frissen” fogyasszuk el azokat.

7 oldal Debrecen, 1950 június 18.

Műsági felvonulás ma délután Debrecenben

A DISz alakulása alkalmával rendezett ünnepségek utolsó napjára kerül ma sor. Debrecenben a DISz fiatajsága délelőtt a könyvsátrak előtt kurtüműsorokat ad, majd délután 5 órakor nagyszabású felvonulást rendeznek.

A Tóthfalussy-térről indul el a menet és az MDP városi majd megyei bizottsága elé vonulnak.

Itt küldöttség köszönti a Pártot, amely lehetővé tette az ifjúsági szövetség megalakítását, majd az ifjúsági küldöttek átadják a dolgozó ifjúság ajándékát a Pártnak. A nagyszabású felvonuláson több ezer debreceni ifjú vesz részt. A négynapos ünnepségeket este a város utcáin rendezendő nagyszabású utcabál fejezi be.

JÓ TANULÓK iskolája

Szép kitüntetés és megbecsülés érte a debreceni állami 84. számú iparostanulói iskolát. — Az ország 260 iparostanulói iskolája közül kiválva, kitűnő tanulmányi eredményt elérve és felmutatva, megkapták a „Jó tanulók iskolája” címet és ugyanakkor egy szép vándorzászlót is kapott az iskola, úgyszintén jutalomképpen egy rádiót.

A SZIT irt ki tanulmányi versenyt az ipariskolák számára a tanév elején: a verseny főbb pontjai voltak, milyen lesz az év folyamán a tanulmányi eredmény, a szakmai képzés és továbbképzés, az iskola növekedésének és mevelőinek magatartása és milyen a mozgalmi munkája. Az ország 260 iskolája közül 25 iskolát díjazták, az elsőket szerezte a debreceni állami iparostanulói iskola, amelynek igazgatója Kozma Bálint építőmunkás, helyettes igazgatója Várdrhelyi Sándor tanár.

A debreceni iparosiskola megérdemelten jutott a szép kitüntetés birtokába, szocialista szelvényben folyt ott a tanítás és oktatás. Az intézet növendékei szociális összetételre megváltoztatták, azonosítást különösen éreztették, hogy a tanulók leggyakrabban nagyüzemben, állami vállalatnál nemzeti vállalatnál dolgoztak évközben és nem magán-szektorban, magániparosnál és munkahelyükön is megtanulták becsülni a munkát, a termelőmunkába való erős bekapcsolódást, megváltoztatták a fiatalok a viszonyra a munkához, az üzemhez. Az iskola tanárikara és a fiatalság közös munkája hozta meg a szép eredményt: A kitüntetés az évzáró ünnepélyen vették át és a nevelők, tanulók megfogadták, hogy a szép kitüntetés megőrzi, a vándorzászlót jó eredménnyel továbbra is megtartják.

Debrecenben együtt kell leróni az OTI és az illetményadót

A Magyar Közlöny június 8-i számában megjelent pénzügyminiszeri rendelet szerint az OTI debreceni pénztárainak területéhez tartozó városokban és községekben július 1-től együttesen kell leróni az OTI-járlékot és az illetményadót. Az új rendszert először a június hónapra kifizetett munkabéreknél kell alkalmazni. Ehhez képest a júniusra járó és július 1-én esedékes társadalombiztosítási járulékokat a kerületekben már nem az OTI kerületi pénztárhoz, hanem az illetményadóval együtt egy összegben az adóhivatal csekkszámjára kell befizetni. A befizetési lapon fel kell tüntetni az illetményadó főkönyvi számlaszámát.

A rendelet nem érinti az esedékességre vonatkozó érvényes számlákat. Az egy-egy napitári évre járó illetmény után az illetményadó és társadalombiztosítási járulékok a következő hónap elsőjén esedékes és a hónap 15-ig pótlékmentesen fizethető.

A fizetési kötelezettség tehát abban az esetben is beáll, ha fizetési meghagyást nem kézbesítettek. Ugyancsak változatlan maradt az OTI-hoz történő bejelentések eddigi rendszere, vagyis a munkavállalók munkába lépését, kilépését és a javadalmazásukban beállott változást, miként eddig, az OTI-hoz kötelező bejelenteni a munkaadó.

Az összevont kezelés bevezetésével a már bejelentett munkavállalókat nem kell újból bejelenteni, mert a társadalombiztosítási járulékok és illetményadó előírása a korábbi bejelentés alapján történik.

Az összevont kezelés hatályba lépté előtt esedékessé vált, május 15-ig kifizetett járulékok, illetve az a járulékból eredő hátralékot nem az adóhivatalhoz, hanem közvetlenül az OTI illetékes kerületi pénztárhoz kell befizetni, mert ezeket a járulékokat illetőleg hátralékokat továbbra is az OTI kerületi pénztára tartja nyilván.

Édes ANYANYELVÜNK

URAL ES URALKODIK

Az uralni-ige a régi magyar nyelvben azt jelentette, hogy uralnak tartani valakit. Ma — helytelenül — éppen ellenkező jelentésben használják, a német „beherrschen” fordításaként, ami azt jelenti, hogy uralkodni valamin, vagy valakin. Nem helyes tehát: a hegy uralja a vidéket, hanem: a hegy uralkodik a vidéken.

8 oldal

Debrecen, 1950 június 18.

MIKOR NEM VALÓ A „VALÓ”

A való felesleges használata nehézkessé teszi a stílust. Csaknem mindig elkerülhető magyarosabb szerkezetű, vagy egyszerűbb el is hagyható. Például: A gyermeknek szülei iránt való kötelessége — ehelyett szebb és jobb, ha azt mondjuk: a gyermek kötelessége szülei iránt. Természetesen a valónak van meghatározott jelentése is, amikor elhagyása esetleg félreértést okozhat. Például: Más az eladni való tén és más az eladó tén.

EZT LÁTTAM

Csehszlovákiában...

Márky Géza színigazgató beszél prágai és pozsonyi színházi élményeiről

— Repülőgéppel vágunk neki a nagy tanulmányútnak — kezdi elbeszélését Márky Géza. A kulturális delegáció tagjai rajtam kívül — aki a vidéki színházakat képviseltem — budapesti írók, művészek és a népművelési minisztérium küldöttjei voltak.

— Prágában a cseh tájékoztatóügyi miniszter helyettese fogadta küldöttségünket. Az volt a célunk, hogy látogatásunkkal a két nép kulturális kapcsolatait még inkább elmélyítsük. Amikor megérkeztünk, éppen akkor kezdődtek Prágában a zenei ünnepségek. Már első beszélgetésünk alkalmával a tájékoztatóügyi miniszter és a kultuszminiszter nagy elismeréssel nyilatkoztak Magyarországnak a kultúra terén elért szép eredményeiről.

— A cseh írókat a cseh népi demokrátiás kormányzat igen megbecsüli. Prága mellett Dobcsiban pompás vadregényes helyen régi kastély áll. Ezt a kastélyt éppen úgy, mint nálunk a sárospataki várát — átalakították és kényelmes berendezéssel látták el, hogy az írók és művészek ide nyugodtan visszavonulhassanak és az alkotásnak szentelhessek idejüket. Ebben a kastélyban találkoztunk Jorge Amadeo-val, az ismert délamerikai forradalmár-költővel, aki a cseh nép vendégszeretetét élvezi és itt írja lelkesítő buzdító sorait népéhez az imperializmus láncainak lerázására. Hazájától távol, száműzetésben, a cseh népi demokráciában talál otthonra, hogy tovább harcoljon a szabadság eszméiért.

— A legtöbb időnket Prágában töltöttük. Itt bőven nyílt alkalomunk a cseh színházak életének tanulmányozására. A prágai színházak hű apói a régi klasszikus hagyományoknak, emellett állandóan műsoron vannak a teljes realista szövet és cseh írók alkotásai, de játszócsapata sűrűn magyar darabokat is. Láttam a Nemzeti Színházban Shakespeare pompás vígjátékát, a „Makrancos hölgy”-et, a Burián-színházban pedig egy partizándrámát, mely a cseh nép ellenállási harcáról szól. Már ekkor megcsodáltuk a cseh színészek beérte komoly játékosságát és a kiforrott alakításokat látva kérdést intéztünk a színház rendezőjéhez, hogyan érték el ezt az eredményt?

— Válaszul azt kaptuk, hogy a cseh színházak állandó kapcsolatban állnak az üzemekkel, az üzemek kultúracsoporthaival és ezek a szabadszínházok bejönnek a színházba is és sokszor egészen fontos szerepeket is játszanak a darabban. Ott, ahol a színészi rutin az értékelésnél nem jöhet számításba, ezek a kultúracsoporthaik lendítették előre a színészek alakítását. Tőlük tanultak meg a hivatalos színészek is közeledni a realista ábrázoláshoz, a megjelenésük a színházban hatalmas lendítést adott az előrehaladáshoz a szocialista realista színjátszás útján.

— Ugyanezt tapasztaltuk Pozsonyban, ahol a színházban Gergely Sándor „Vitézek és hősök” című darabját láttuk. Ez itt meg kell állapítanunk, hogy a vidéki színházak teljesen egyforma színvonalon állnak a fővárosi színházakkal. Ez annak tulajdonítható, hogy a cseh vidéki színházak államosítása sokkal hamarabb bekövetkezett, mint nálunk és az állami támogatás ezeket a színházakat magasabb színvonalra emelte, mint azt bármikor is remélhették volna.

— A színész-utánpótlást a fejlődő kultúrgárda biztosítja, melyek — mint már említettem — mintegy tartalékhaderejét jelentik a színházoknak. 1300 kultúrgárdát tartanak számon Csehszlovákiában, melyek színészi képességeikkel versenyképesek lehetnek

a mi vidéki színjátszócsapatainkkal. — A közönségről is szeretnék szólni. Prágában egy hónap alatt előre 16 előadásra eladták már a jegyeket ott-tartózkodásunk alatt. A közönséget jól megszervezik és a munkások örömmel járnak színházba, mely szórakoztató és tanulságos élményt jelent számukra.

— En a cseh tapasztalatokat igyekszem átvenni — mondotta befejezőül Márky Géza. Eddig is szoros kapcsolatot tartottunk a szabad színjátszókkal. Az Ifjú Garda szolnoki előadásánál aktívan bekapcsoltuk a játéka a szolnoki járműjavító szabadszínházot, —

Ezenkívül Pethes Ferenc és Danba Győző kollégáim állandó gyakorlati oktatók tartanak a színjátszócsoporth tagjai részére és a jövő szombat sem hanyagoljuk el ezt a munkát, hanem még szorosabban fűzzük a színjátszócsoporth és a színház kapcsolatait.

— Es ha ezt a munkát sikerrel végezzük el, akkor teljes mértékben a szocialista Szovjetunió színházainak nyomdokain haladunk, amelyeket például mutatnak a cseh színházoknak és színészeknek és rajtuk keresztül közvetve és közvetlenül személyes látogatásuk után nekünk is.

12 méteres színpadon 21 bábu játszik

Tegnap érkezett meg Debrecenbe a budapesti Állami Bábszínház együttes 21 tagú társulata és már a délutáni órákban megkezdtek a bábszínházaknál eddig még szokatlan méretű és Debrecenben még soha nem látott színpad felállítását.

A Csokonai Színház színpadán építik fel a 12 méter széles és 8 méter magas bábszínpadot, melyhez Gábor Éva, Bor Vera, Danielli Tibor és Bod László díszletek adnak pompás keretet. Madár Miklósné, az Állami Bábszínház titkárja előjében a következőket mondta a bábszínház nagyszerűnek ígérkező előadásairól: — Naponta három előadást tartunk és színdarabjainkat úgy

válogattuk össze, hogy a szórakoztatás mellett komoly tanulmányt is tartalmazzanak. Játékstílusunk sokat fejlődött. Öbrazcsovok magyarországi látogatása óta, de műsorunkat eredeti gondolatokkal és ötletekkel is gazdagítottuk. Szeretnénk, ha látogatásunkon keresztül megismernek és megszeretnék a debreceni dolgozók is a bábszínházunkat. Bizunk benne, hogy a vidék és főváros közötti kulturális téren ma még meglévő különbségek eltűntetését is szolgáljuk debreceni vendégjátékunkkal.

A bábjáték előadások vasárnap és hétfőn 3, 5 és 7 órakor kezdődnek a Csokonai Színházban.

A Fazekas-gimnázium fiatal „régészei” három ősi sírt tártak fel a bősörményi határban...

A Fazekas-gimnázium első osztályos tanulóinak egy ifjú, de annál tudományosabb csoportja járt a napokban Hajdúböszörmény határában. Tanulmányi kirándulás — ezt az elnevezést adhatnánk utjuknak, de a régi értelemben vett kirándulásnál sokkal komolyabb volt ez a kiszállás, — már eredményt tekintve is.

A bősörményi határban a magyar föld történetének nyomait keresték. Megváltatták a földet és a fiatal „kutatók” három népvándorláskorabeli sírra bukkantak, sok cserépedényt találtak a sírokban, méhkas-alakú lakógödröket hoztak a napvilágra...

Még most is lelkes izgalom cseng a hangjában a kis Szűcs Lacinak, amikor elmondja, hogyan bukkantak a leletekre, az ősi sírokra.

— A téglagyár mellett látható őskori települési nyomokat néztük meg, amikor valaki figyelmeztetett bennünket, hogy van egy hely a bősörményi határban, ahol igencsak régi sírok nyomai látszanak. Több se kellett nekünk, kimentünk, ásni kezdünk és nemsokára megtaláltuk a mutatott helyen a három sírt.

Marjay Márton, a gyerekek tanára és vezetője mondja, hogy észak-déli fekvésű volt a három sír, ami nagy ritkaság. Még nem döntötték el, vajjon népvándorláskori sírok-e a feltárt temetkezési helyek vagy a vadság és barbárság közötti átmenet idejéből valók-e. Ezt már alaposabb

régészeti vizsgálatok van hivatva megállapítani. Csizsolt paladarabok, orsókövek, amelyek a sírban voltak, azt látszanak bizonyítani, hogy párezer éves sírokat találtak az ifjú „archeológusok”.

Megnézte a sírokat H. Fekete Péter, a bősörményi múzeum vezetője is és gratulált a szerencsés fiataloknak, akikkel bizony madarat lehetett volna fogatni. Zádor Lajos, Ökrös Pál, Csuka Miklós, Magyar Lajos, Bencsik László, Illyés Dénes, meg a többiek azon nyomban el is határozták, hogy a nyáron tudományos brigádot alakítsanak, és bármelyik tudományos intézethez elmennek, hogy folytassák a munkát. Elsőnek a Déri Múzeumnak ajánlják fel szolgálataikat...

EGY KISFIU MEGMENTI A TŰZTŐL AZ ERDŐT

Bardócz József hosszúpályi védőkerületvezető 9 éves Vilmos nevű III. o. tanuló fia iskolából hazafejé menne, észrevette, hogy az erdő ég. Egy arra menő személyautót leállított és annak utasait és a csemegekert munkásokat mozgósította a tűz oltására. A tűzet sikerült eloltani. Talpraesett eljárásával 15 kat. hold erdőt mentett meg a tűzöl, amiért a Nemzeti Választ vezetősége 100 forint, pénzjutalomban részesítette a kis Bardócz Vilmos: elismerésül.

VASAROLJAL ÜTTÖRŐ NYARALTATÁSI EMLEKLAPOT!

A megyében elsőnek alakult meg tegnap Hajdúszovátón az önálló termelősövetkezet

Tegnap délután a megyében elsőnek tartották meg a hajdúszovátai „Uj kenyér” termelősövetkezeti csoportban az önállóítási közgyűlést. Az önállóítási közgyűlés határák a termelősövetkezet fejlődésében. A termelősövetkezetek egyrésze már elég erősnek bizonyult arra, hogy önállóan a földművelésben dolgozhasson. Az utóbbi időben megerősödtek természetesen és területben is a termelősövetkezetek és ez nagyban hozzásegítette őket ahhoz, hogy önállóan dolgozhassanak.

A hajdúszovátai termelősövetkezetben tegnap tartott közgyűlés arról tanuskodik, hogy a csoport dolgozói örömmel vették a szövetkezet életében bekövetkezett nagy változást. Megértették azt a nagy fordulatot, amely az önállóítással történt.

Az „Uj kenyér” csoportban 72 család van, munkájuk a Párt irányításával napról-napra jobb lesz. Szanyin József üzemi titkár és Kiss Gáspár elnök állandóan szem előtt tartották a Párt vezetőszerepét és sikereik titka ebben rejlett. Ezért jutottak el elsőnek Hajdú-Biharban az önállóító közgyűlésig.

Két növénytermelő brigád két munkacsapatban dolgozik a szövetkezetben, a munkaegységük teljesen bevezették és 500 hold földjükön a növényápolásban és az aratás előkészítésében is előjáró munkát végeztek. Sertés-tenyésztésük szépen fejlődik. Vannak juhaik, tehénesztékük, igazslovak, fejlődésüket nagyban megkönnyítette az, hogy földterületük egy tagban van.

Az önállóítási közgyűlés lelkes hangulatban folyt le. Megértették a csoport dolgozói, hogy ezután még nagyobb felelősség hárul rájuk és az eddigiekhez sokkal komolyabb munkát kell végezni. A csoporttagok ígéretet tettek, hogy még nagyobb odaadással dolgoznak, példát mutatnak a kívülálló dolgozó parasztnak, hogy ősszel minél nagyobb számmal lépjenek be a csoportba.

Hírek

Várható időjárás: Mérsékelt, időnként élénkebb délnyugati, nyugati szél. Változó felhőzet, többfelé záporos, zivatar.

RÁDIÓMUSOR. Vasárnap Kossuth-rádió, — 7: A Magyar Rádió közszentélyi az Ifjúkori Kongresszust. Közben: naptár. — 8: Hírek. — 8:30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Fejőrévő séta Zenepotámban. 10: Cigányzene. 10:45: Külföldi negyedóra. 11: Távoli Moszkvától. 11:20: Rádiózenekar játszik. 13: Zenés posta. 14:15: Tarka muzika. 15:30: Cigányzene. 16:30: Hangszerek. 16:40: A tükörszívű buszár. 17:10: Muzsikál az Ifjúság. 17:40: Kéneses Kalendárium. 19: Magyar zenei műsor. 20:15: Tanczene. 21: Hangszerek a vasárnap sportjéről. 21:30: Totóhírek. 21:35: Tanczene. 22:30: Tíz perc sport. 22:30: Zongoraverseny. 23:10: Magyar noták. — Kossuth-rádió. — 8: Szorokotató zene. 9:30: Falurádió. 9: Református vallásos felőra. 9:30: Hangszerek. 10: Batetizene. 10:45: Hangszerek. 11:30: Nagy realiták. 12: Terczene. 13: Színes muzika. 14: Terczene. 14:30: Igaz van — nincs igaz. 14:50: Hangszerek. 15: Kérdés — felelet. 15:20: Báthy Anna énekel. 15:45: Vasárnapi kronika. 16: Gyermekszínház. 16:40: Szív küldi szívnek szívesen. 17: A lélek mértéke. 17:40: Kadosa Pál műveiből. 18: Mesterek muzikálnak. 18:40: Dalok a szabad ifjúság. 19: Tanczene. 19:30: Együtt a Dunán. 21: Batetizene. 22: Cigányzene. 22:45: Könyvnyű dalainak.

Hét évig perelték a földért — egyformán szabotálták a megművelését

Csapó Jánosné debreceni Vedreg-dűlő 33. szám alatti és Uj Bálintné debreceni Bundl-utcai kulácsos-zabonyok éveket ezelőtt két és fél hold földet örököltek.

— Az átáz harc és perekedés közben a kulácsosok egyben egyetértettek, artumi a demokratikus rendszernek, szabotálni a mezőgazdasági munkáját, hogy a dolgozók kenyere törjenek. Földjüket elhanyagolták, a vitás földet amelyért annyit perelték, egyáltalán nem művel-

ték meg. A DÉFOSZ az ellenőrzés során észrevette, hogy a föld nincs megművelve és jelentett a hatóságoknak. Megtudult az eljárás Csapóné és Uj Bálintné ellen, akik most egyszerre erőszikkal, hogy a föld nem az övék, nem is kell nekik de nem is kellett, „nem ülték már a föld” meadogatták és tagadták, hogy bármi közük is lenne az annyiszor perelt földhöz. A járásbírósg bizonyításközlést rendelt el.

— Agyonhűtő a vilám. Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a múlt nap Berettyóújfalui és Mezőpéterd közöti műúton. Az országúton haladt Szabó László 72 éves férfi, aki a vásártól ökrökkel hajtott. Útközben felhőszakadás érte; égőháború során sűrű villámcsapás követte egy-mását. A villámcsapás Szabó Lászlót agyonhűtöte, az ökröknek semmi baja nem történt. Szabó halgátja megégett ruhája zsebében 2000 forint bankjegyekben erősen megpörköltödt.

x Egy tippelés a totón — biztos biztos nyertes!

— Nyelchónapi börtön a cigány-párba eredménye. Hajdúhadházon Ruca-Balogh József sármunkás a cigánysoron összekülönbözőt Vadász József sármunkásé. A szótválaszt tetlegesség követte, bokkaj, karókkaj formális viadalt rendeztek, melynek során Ruca-Balogh helybenhagyta Vadászt, kinek karja is előrört. A járásbírósg előtt lett folytatása a viadalknak, súlyos testvérítés miatt Ruca-Balogh nyelchónapi börtönt kapott.

x Szűnidei jánctanfolyam kezdődik diákok részére a NEMOSZ-ban 22-én. Minden vasárnap 7—12-ig össziánc. B. Mária György Magda jánctanfó. Kossuth-utca 1.

— A kánikulában rokkantvíví módos emelkodik a budapesti fürdők forgalma. A június 14-én zárult héten 255.000 látogató keresett fel a budapesti fürdőket. — A strandok forgalma egy hét alatt 80.000 vendéggel szaporodott. — Vasárnap nyílt meg a főváros kezejében a pesterszéki strand, fürdő is.

x Tánctanfolyam 20-án hét óra-kor megkezdődik dr. Konczná „Rímus” jánctanfóiban, Péter-fia 30.

A meteorológia a mezőgazdaság szolgálatában

Az agrometeorológia feladata megfigyelni, hogy milyen hatással van az időjárás a növények fejlődésére és bizonyos éghajlati viszonyok mellett milyen növényápolási munkák a legmegfelelőbbek. Megállapítják azt is, hogy mennyiben hátráltatják, vagy mozdítják elő az éghajlati viszonyok a növényi kártevők elszaporodását.

Az ötéves terv során a pontosan kidolgozott rendszer alapján megfigyelik az agrometeorológiai megfigyelő állomások hálózatának kiépítése. Eddig már hat helyen állították fel megfigyelő állomást. Az ötéves terv első évében 20 ilyen állomás létesül, a megfigyelő állomások száma az ötéves terv végére 400-ra emelkedik.

Minden agrometeorológiai megfigyelő állomáson mezőgazdasági szakképzett, mind a növénytermelésben, mind a meteorológiai ismeretekben jártas szakemberek végzik az észleléseket. Egy-egy állomáson általában 5-6 növényfeleség — a legfontosabb növények — kerül megfigyelés alá. Így igen részletesen foglalkoznak majd az őszi búza, őszi rozs, tavaszi árpa, tavaszi zab, továbbá a kukorica és a burgonya megfigyelésével. Az agrometeorológiai megfigyelő állomások túlnyomórészt az állami gazdaságokban állítják fel, hogy ezáltal is szorosabbá váljék a kapcsolat a mezőgazdaság tudományos és gyakorlati dolgozói között.

A ruhafestés és tisztítás új díjszabása

A hivatalos lap pénteki száma közli a ruhafestés és vegytisztítás legmagasabb díjainak megállapításáról szóló rendeletet. Az árszabás 65-féle ruhanemű tisztítási és festési díjait sorolja fel, pontosan meghatározva az egyes ruhákért, szemben az eddigi állapottal, amikor 12-féle ruhára volt hatóságilag megállapítva ezeknek a munkáknak a díja. — A már előbb hatóságilag szabályozott árakat is 50 fillérré, illetve forintra kerékítették ki.

Az új díjszabás szerint egy női vagy férfi átmeneti kabát tisztítási díja 34.50, festése 63.50 forint szimpla ballon-kabát tisztítása 29.50, festése 45 forint, egyszerű női blúz tisztítása 11.50, festése 13 forint irhabunda tisztítása 82 festése 132 forint, női kosztüm,

vagy férfi szövetöltöny tisztítása 29.50, festése 54 forint, vászon kosztüm vagy öltöny 27, illetve 31.50 forint, kombinált női ruha 23, illetve 31.50 forint, síma poncs 23, illetve 37 forint, télikabát 40 illetve 75 forint. Szőrmeöltöny tisztítása 82—100 forint, télikabát tisztítása 82—100 forint, soffőr és porásbunda tisztítása kilométerenként 16 forint. Külön megállapították meg a gyermekruhák festési és tisztítási díjait. Pehelypaján tisztítása 53.50, egy kalaptomp festése fekete-re 8, színesre 10 forint. Külön állapítják meg a ruha- és egyes munkamegkötő felszámítható felárakat. Negyvennyolc óra alatt elkészülő munkához 50 százalékos, 72 óra alatt elkészülő munkához 33 százalékos.

x Kihűtött Totószelvényed mert későn érkezett szelvényed nem vesszük figyelembe!

Könyv a faluban

régen csak Kalendárium alakjában fordult meg, de abból se okozkodhatott ki sokat a szegény dolgozó paraszt és nincstelen zsellér. Legfeljebb a Herschel-féle időjárás tanulmányozhatta, de azután se volt tanácsos elindulni, mert ha a munkában az után igazodik, attól a kevéstől is felkoppott volna az álla, amije még volt.

Jól tudta a Horthy fasiszta rezsim, hogy nem tanácsos könyvet adni a dolgozók kezébe. Féltek, hogy a tudás birtokában a nép világosan megismeri, kik nyomorúságának okozói, kik azok, akik ellen fegyvert kell emelni...

Mert a tudás hatalom. Ezt a hatalmat fegyverrel lehet megszerelni. És a fegyver már a mi kezünkben van. A hatodik szabad könyvnapon minden fegyver a mi táborunkba tömörül. A könyv segít eloszlalni az évezredek szellemi sötétiségét. A könyv gyújtja ki a felismerés és a tudás világosságát a legeldugottabb tanyai településeken is.

A harc még kemény. Az irodalom álarcaiban sokan tesznek kísérletet a mult reakciós világ képviselői közül, hogy hamis ideológiáikkal megfertőzzék egyre szebben megisztuló kultúrális életünket. Az ellenük való hathatósabb küzdelem biztos támaszai a falusi könyvnapok.

Es a tudás iránti vágyakozásban, a művelődés iránti fogékonyságban a kulturális igényekben, sem a vidéki ipari központok dolgozói, sem a dolgozó parasztság, vagy a vidéki értelmiség nem maradnak el a városi dolgozók mögött.

Dolgozó népünk ma sokkal inkább vár iránymutatást az új irodalomtól, annál is inkább, mert a multban, a hozzájuk került sok selejtes és butító „szel-

lemi termék” romboló hatására szinte elvesztették a talajt a lábuk alól, az igazi kultúra területén. Utba kell őket igazítani. Munkájukban és harcaikban támogatást kell adni részükre és nemes szórakozást pihenő óráikban.

Szerencsésnek és sikeresnek tartjuk, hogy a könyvnap kiadásaink között igen sok foglalkozik a dolgozó parasztság életével és ezek a művek mind a kultúrforradalom szellemében bátran és élesen vetik fel a kérdéseket. A népről írott könyvek a néphez szólnak. Veress Péter nagyszabású művének első, most megjelent kötete a magyar földmunkásság életét, küzdelmeit mutatja be a század elejétől az első háború kitöréséig. Egy új író is jelentkezik: Kamján István, aki a húszas, harmincas évek kubikosainak sorsát tárja elénk. Szépen illeszkedik ezekhez Möriz Zsigmond: Arvácska című regénye, mely a falu múlt életének osztálytagozódását boncolgatja. Kíméletlenül lerántva a leplet a lelcengereket kegyetlenül kizsákmányoló kulácsról. Ez a könyv most került először a falusi dolgozókhoz. Szabó Pál is regényvel járul hozzá a kultúrforradalom sikeréhez. „Tavaszi szél” című regénye a felszabadulás utáni magyar dolgozó parasztság életét mutatja be.

De magyar írók alkotásai mellett ott látjuk az első sorban a remek szovjet alkotásokat és a népi demokratikus országok íróinak műveit. És elnézve idei könyvnapunk gazdag tárházát, a falusi dolgozók egyre hatalmasabb mértékben megnyilvánuló kultúrénységét, bizakodással ünnepelhetjük az idei könyvnapot, mint kultúrforradalmunk újabb diadalmas állomását.

— Tarka képek a színházban. A debreceni újtörök pénztáron esie Tarka képek könyv címmel negyszerű jánctanfó estét rendeztek a Csokonai-színházban. A műsor keretében fiúk és leányok a magyar baráti napok jánctanfó mutatták be. Közben kiemelkedő részést arajott Csajkovszkij: „Dióörö” szívtjének bemutatója, amely egymagában komoly művészi feladat elé állította a szereplőket és a bejáratás munkáját végző nevelőket egyaránt. A kis szereplők közül különösen Szigetvári Elni és Viosz Enikő tettek fejedőképes, biztató jánctanfókat. A jánctanfó tanbizonyoságot, de megérdemelt jánctanfó arajott az újtörő jánctanfótagos jánctanfó tagja is. A jánctanfó bevétele az újtörő nyári jánctanfótagos jánctanfó tagja.

Anyakönyv

Születések. Király Géza DHV testő Deval u. 30. Géza, Borbely Aron MAV kataliz Dumitrov u. 5. Tibor, Keresztási Gábor István, Malvin u. 45. Antal, Miklós Gábor Im Fanciska 18. Andrási.

Házasságok. Vámos Károly Im npsz Padig 56. és Murányi Erzsébet Padig 56. Varga István MAV asztalos Oán Károly u. 13. és Korikás Olga Oán Károly u. 19. Ungvári József vasbeszédő Vikeóvá Minaty u. 44. és Aloncsi Magda Vörös Hadsereg útja 59. Tamási Márton építészvezető Percze u. 12. és Szenté Lona Fürst Sándor u. 13. Szabó Sándor MAV lakatos Tordai Gábor u. 9. és Létrik Gizella Tordai Gábor u. 6. Muszbek József Hatar u. 42. és Bagi Margit Hatar u. 42. Marjai Lajos asztalos szövetkezet tag Vörös Hadsereg útja 52. és Szabó Zoltán Vörös Hadsereg útja 52. Kovács Gyula TSCÉ tag Bédgelő 13. és Földszán Margit Bédgelő 13. Kiss István MAV asztalos s. Sáp és Zöld Erzsébet. Kuruc u. 24. Kádár Ferenc tudományos munkatérő Poroslay út 6. és B-riosa Gizella Kigyó u. 53. Bernát Bálint MAV munkás Zádor u. 3. és Szilágyi Emma Bédgelő 13. Bálint Lajos DHV pályamunkás Viola u. 6. és Tóth Magdolna Viola u. 6.

Házasságok. Nemei Jánosné Oajos Julianna szóc. otthonbeli apóit 69 éves Kishegyész út 40. Ajtay György vasúti esztergályos 21. éves K. Tóth u. 40.

VIG

5—7—9 órákor

METEOR
4—6—8 órákor

UJ SZOVJET FILM I

UJRA OTTHON...

APOLLO

Vasárnap utóéjra!

VALTOZATOS FAKLYA-MUSORI
1 és 2 forintos helyárakkal!

Pjotnickij-kórus
ALTÁJ HEGYEIBEN
ALUDJ BABA
Magyar Szovjet Híradók!
Mai előadások: 5—7—9 órákor.

TRAFIK ÜGYELET

Arvey Mihály Déritér, Bródy Henrik Arany János u. 31. Csik Gyuláné Hatan u. 35. Erdő Arva Károly Anna tér 4. Fehér Emréné Kollégium Feldmanna Lajosné Vörös Hadsereg útja. Gallo Jánosné Beresényi u. Hajdu Miklós Budai E. u. 59. Juhász Jánosné, Petőfiteri bódé, Kovács Lajosné Kossuth u. 1. Krusnyánszky Mikopéteri ut. Lovász István Bözörmenyi út. Mezei Antal Varga u. 81. Piko Gaborné Szabadság u. 3. Reihl Jozsefné Samsoni u. 68. Szabó Erzsébet Rakóczi u. 8. Szabó Gyula Péterfia u. 57. Szabó Mihály Árpád-terei bódé, Szász Ferenc Vörös Hadsereg útja. Tóth Balázs Szepeségyi u. Nagy Gizella Vörös Hadsereg útja. Doh Aranka Rakóczi-telep, Pika Gábor Csapó u. 1. bódé.

IFJUSÁG!

TÖBBTERMELESEL KÉ. SZÜLJ AZ EGYSÉGESÍTŐ KONFERENCIÁRA

Doldal

Debrecen, 1950 június 18.

